

Valmistuvien opiskelijoiden aikomukset jatko-opintoihin poliisi (AMK) -tutkinnon jälkeen

Jonathan Uusi-Vähälä

5/2022

TIIVISTELMÄ

Tekijät: Valmistuvien opiskelijoiden aikomukset jatko-opintoihin poliisi (AMK) -tutkinnon jälkeen

Opinnäytetyön muoto: Tutkimuksellinen

Julkisuusaste: Julkinen

Ohjaaja: Ilkka Lukkari

Tutkinto: Poliisi (AMK)

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää Poliisiammattikorkeakoulusta valmistuvien aikomuksia jatko-opintoihin poliisi (AMK) -tutkinnon jälkeen. Poliisitutkinnon jälkeen mahdollisuudet jatkokouluttautumiseen ovat monipuoliset – kouluttautua voi niin organisaation sisällä kuin sen ulkopuolellakin. Tutkimuksen tavoitteena oli tarkastella kurssikohtaisesti valmistuvien poliisiopiskelijoiden kiinnostusta jatko-opiskelun eri mahdollisuuksiin sekä sitä, millaiset tekijät motivoivat jatkokouluttautumaan.

Tutkimusaineisto kerättiin keväällä 2022 harjoittelun päättäneiltä poliisiopiskelijoilta. Kyselyyn vastasi yhteensä 39 opiskelijaa. Tutkimus toteutettiin pääosin määrällisenä tutkimuksena, mutta siinä hyödynnettiin myös laadulliseen tutkimukseen kuuluvia tutkimusmetodeja triangulaationa. Kyselylomake sisälsi kysymyksiä jatko-opiskelun kiinnostavuudesta, jatko-opiskelumotivaatiosta sekä jatko-opiskelusuunnitelmista.

Tutkimuksen tuloksissa nousi esiin opiskelijoiden kiinnostus jatko-opiskelua kohtaan. Jatko-opiskelu organisaation sisällä kiinnosti opiskelijoita huomattavasti enemmän kuin opintojen jatkaminen organisaation ulkopuolella. Jatko-opiskelun syiksi esitettiin esimerkiksi osaamisen kehittäminen, työmotivaation lisääminen, itsensä haastaminen sekä työn kiinnostavuuden ylläpitäminen.

Tulosten perusteella voidaankin ajatella, että opiskelijoiden sitoutuminen työelämään poliisina on ainakin valmistumisvaiheessa korkealla. Kouluttautumismahdollisuuksista huolimatta osa valmistuvista jatkaa kuitenkin suoraan työelämään ja kouluttautuu mahdollisesti myöhemmin sekä osa vaihtaa kokonaan alaa esimerkiksi työllistymisen haasteiden takia. Monipuoliset kouluttautumismahdollisuudet nähdään joka tapauksessa tärkeänä osana urapolkua ja ne mahdollistavat myös poliisin uralla kehittymisen, joko pian valmistumisen jälkeen tai vasta useamman työvuoden jälkeen.

Sivumäärä: 51

Tarkastuskuukausi ja vuosi: 5/2022

Avainsanat: Jatko-opiskelu, urakehitys, osaamisen kehittäminen, elinikäinen oppiminen

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	6
2 Tutkimuskysymykset	8
3 Poliisin koulutus ja jatkokouluttautumismahdollisuudet	9
3.1 Poliisi (AMK) -tutkinto	9
3.1.1 Perusopinnot	9
3.1.2 Ammattiopinnot	10
3.1.3 Vapaasti valittavat opinnot	10
3.1.4 Harjoittelu	10
3.1.5 Opinnäytetyö	11
3.2 Alipäällystön erikoistumisopinnot	11
3.3 Poliisi (YAMK) -tutkinto	11
3.4 Poliisin jatkokouluttautumis mahdollisuudet.....	13
3.4.1 Poliisikoirakoulutus	13
3.4.2 Vaativien tilanteiden ryhmä	14
3.4.3 Poliisin joukkojenhallinta	15
3.4.4 Konepistoolin käyttäjäkoulutus	16
3.4.5 Taktinen neuvottelu	16
3.4.6 Vaativa tekninen rikostutkinta.....	17
3.4.7 Moottoripyöräkurssi	18
3.4.8 Kuulustelukurssi	18
3.5 Yliopisto-opinnot.....	19
3.6 Työllisyystilanne	20
3.7 Urasitoutuminen	21
3.8 Työurakehitys.....	22
3.9 Osaamisen kehittäminen ja elinikäinen oppiminen	23
3.10 Motivaatio.....	24

4 Tutkimuksen toteutus	26
4.1 Tutkimusmenetelmät.....	26
4.2 Aineistonkeruu ja analyysi.....	26
5 Tutkimuksen tulokset.....	28
6 Pohdinta	36
7 Tutkimuksen luotettavuus ja eettiset periaatteet	39
7.1 Tutkimuksen luotettavuus	39
7.2 Eettiset periaatteet	39
8 Yhteenveto	41
LÄHTEET	42
LIITE 1: Kyselylomake	46

1 JOHDANTO

Poliisin (AMK) -tutkinnon opinnot aloittaa vuosittain yli 300 opiskelijaa. Poliisiksi voi opiskella tällä hetkellä ainoastaan yhdessä ammattikorkeakoulussa, joka sijaitsee Hervannassa, Tampereella. Poliisi (AMK) -tutkinto on alempi korkeakoulututkinto.

Poliisiammattikorkeakoulussa aloittavien opiskelijoiden taustat ennen koulun aloittamista poikkeavat välillä merkittävästikin toisistaan. Yhden kurssin sisällä opiskelijat saattavat vaihdella juuri lukiosta valmistuneista aina pitkästi työelämässä olleisiin, jotka ovat päättäneet vaihtaa alaa. Heidän väliinsä mahtuu laaja kirjo erilaista kokemusta eri aloilta sekä eri työtehtävistä.

Osalla opiskelijoista on ennestään jonkinlaista kosketuspintaa ja tietoa joistakin poliisityön osa-alueista esimerkiksi toimittuaan vartijana. Toisilla koulun aloittavilla saattaa tieto poliisityön perusolemuksista pohjata merkittävästi ainoastaan televisiosta näkemäänsä. Myös aiemmin itselleen jonkin akateemisen tutkinnon opiskelleet eivät ole välttämättä tehneet millään tavalla poliisityöhön verrattavissa olevaa työtä ennen kouluun hakemistaan.

Nykyään on tavallista, että ihmisillä saattaa olla useampia ammatteja. Sitran tekemässä työelämä-tutkimuksessa vuonna 2017 käy ilmi, että yli puolet kyselyyn vastanneista työntekijöistä on opiskellut itselleen uuden ammatin tai tutkinnon, neljännes on vaihtanut ammattia tai alaa kerran sekä kolmannes on vaihtanut ammattia tai alaa kahdesta neljään kertaa (Sitra 2017.) Poliisissa ei tarvitse aina vaihtaa alaa, jos kaipaa vaihtelua. Poliisiorganisaation sisällä on tarjolla laajasti erilaisia työtehtäviä.

Tarkoitukseni tässä opinnäytetyössäni on selvittää, millaisia suunnitelmia valmistuvilla opiskelijoilla on opintojensa jatkamisen suhteen sekä mitkä ovat syitä, jotka saavat heidät jatkamaan opintoja. Tarkoitukseni on myös selvittää, onko valmistuvilla opiskelijoilla tiedossa jatko-opintoja taikka kuinka pian valmistumisen jälkeen he ovat suunnitelleet sellaisia aloittavansa. Olen myös kiinnostunut siitä, aikovatko opiskelijat jatkaa opintojaan poliisiorganisaation sisällä vai aikovatko he jatkaa esimerkiksi yliopistoon.

Viime aikoina on ollut paljon esillä poliisin työllistyminen ja sen haasteet. Yhteiskunnan yleinen huono työllisyystilanne ajaa ihmisiä opiskelemaan ja siksi olen kiinnostunut, päteekö tämä myös poliisiksi valmistuneisiin.

Valmistumisen jälkeen poliisina urapolkuja on monenlaisia. Poliisiorganisaatiossa voi opiskella lukuisia erilaisia kursseja, joiden avulla voi omaa uraansa suunnata kiinnostuksensa mukaan. Tarjolla on kursseja kuulusteluista koiranohjaukseen ja aina moottoripyöräkurssiin asti. Joillekin kursseille pääsemisen edellytyksenä kuitenkin on tietty määrä virkavuosia, kuten vaikka alipääällystön erikoistumisopintoihin.

Poliisiammattikorkeakoulussa saadut valmiudet toimia eri työtehtävissä ovat laajat. Nykyinen ammattikorkeakoulutason tutkinto tarjoaa entistä enemmän mahdollisuuksia jatkaa opintoja valmistumisen jälkeen esimerkiksi yliopistojen maisteriohjelmiin. Yliopiston maisterikoulutukset ovat ylempiä korkeakoulututkintoja, joihin voi hakea opiskelemaan muun muassa suorittuaan soveltuvan alemman korkeakoulututkinnon. (Opintopolku 2022.)

Koen aiheen tärkeäksi, sillä selvittämällä kuinka moni valmistuvista opiskelijoista aikoo jatkaa opintoja ja mistä syistä, voi mielestäni saada tietoa jopa poliisin AMK-tutkinnon ja sen tarjoamien valmiuksien riittävydestä.

Hämeen poliisilaitoksella vuonna 2020 tehdyssä kyselyssä selvisi, että 23 % vastaajista ei ollut tyytyväisiä sen hetkiseen koulutustasoonsa. Samassa kyselyssä kävi ilmi, että 35 % vastaajista suoritti parhaillaan tai aikoi suorittaa tulevaisuudessa jatko-opintoja. Tämän lisäksi 25 % vastaajista ei ollut varma, aikooko jatkaa tai täydentää koulutustaan jossain vaiheessa. (Anttila 2020.)

Toinen keskeinen syy aiheen tärkeydelle on se, että kartoittamalla valmistuvien opiskelijoiden mielenkiintoa organisaation sisällä opiskeluiden jatkamiseen voidaan samalla vaikuttaa siihen, mitä halleille on tarjottavissa.

Kun vuonna 2020 Hämeen poliisilaitoksen henkilöstöltä kysyttiin, miten he kokevat Poliisiammattikorkeakoulun ylläpitämän koulutuskalenterin vastaavan heidän poliisiuran kehittämistarpeitaan, vastaukset painottuivat (77 %) ”kohtalaisesti” ja ”heikosti” -vaihtoehtoihin. (Anttila 2020.)

Aion rajata aiheeni käsittelemään niitä, jotka suunnittelevat jatkavansa opintoja organisaation sisällä tai organisaation ulkopuolella, kuten yliopistossa, kuitenkin niin, että suunnitellut yliopisto-opinnot liittyvät uraan poliisissa. En aio käsitellä työssä jatko-opintoja, joiden tarkoituksena ei ole jollain tavalla liittyä uraan poliisina.

2 TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää suomenkielisen kurssin 20201 aikomuksia jatkaa opiskelua poliisi (AMK) -tutkinnon suorittamisen jälkeen. Jatkokouluttautumisen taustalla vaikuttavia syitä on useita erilaisia. Syitä voi olla niin yksilöllisiä kuin myös yhteiskunnallisia. Yksilöllisiä syitä ovat muun muassa halukkuus tehdä juuri tietynlaista poliisityötä, parempi palkka, vuorotyö tai sen välttäminen. Yhteiskunnallisia syitä ovat esimerkiksi yleisesti huono työllisyystilanne, mikä mahdollisesti ajaisi valmistuneen poliisin jatkamaan opintojaan. Tulen kyselyssä myös selvittämään yleisimpiä syitä opintojen jatkamisen taustalla ja käsittelemään ilmi tulleita syitä yleisellä tasolla.

Aion rajata aiheeni käsittelemään niitä, jotka suunnittelevat jatkavansa opintoja organisaation sisällä tai organisaation ulkopuolella, kuten yliopistossa. Kuitenkin niin, että yliopisto- opintojen liittyvän uraan poliisissa. En aio käsitellä työssä jatko-opintoja, joiden tarkoituksena ei ole jollain tavalla liittyä uraan poliisina.

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksiä ovat:

1. Kuinka moni valmistuva aikoo tai suunnittelee jatkavansa opintoja valmistumisen jälkeen?
2. Millä tavoin ja kuinka nopeasti opintoja aiotaan jatkaa?
3. Mitkä ovat syitä, joiden takia valmistuvat aikovat jatkaa opintoja?

3 POLIISIN KOULUTUS JA JATKOKOULUTTAUTUMISMAHDOLISUUDET

Tampereen Hervannassa sijaitsee Suomen ainoa ammattikorkeakoulu, jossa voi opiskella poliisi (AMK) -tutkinnon. Hervannan kampus on suljettu alue, joka on pinta-alaltaan 21 hehtaaria. Alueella on koulun lisäksi liikuntahalli, kirjasto, opiskelija-asuntoloita sekä useita harjoitusalueita kuten ajo-harjoittelurata, harjoittelukaupunki sekä johtokeskus. Vaikka Poliisiammattikorkeakoulu on koulu, se on samalla myös poliisin yksikkö. Muista ammattikorkeakouluista poiketen se toimii sisäministeriön alaisuudessa. Poliisiammattikorkeakoulu järjestää opetusta suomen ja ruotsin kielellä. Poliisiammattikorkeakoulussa myös tuotetaan tietoa yhteiskunnan turvallisuuden kehittämiseen sekä tehdään tutkimus- ja kehitystyötä. (Poliisi 2022.)

Osiossa käsitellään poliisiorganisaatiossa suoritettavia tutkintoja sekä tavallisimpia poliiseille suunnattuja kursseja. Kurssit esitellään yleisellä tasolla ja niiden sisältöä käsitellään pääpiirteittäin. Osiossa käsitellään kaikki kurssit, joista opiskelijat kertoivat kyselyssä olevansa kiinnostuneita.

3.1 Poliisi (AMK) -tutkinto

Poliisi AMK -tutkinto on laajuudeltaan 180 opintopistettä ja se koostuu neljästä eri kokonaisuudesta. Opintokokonaisuuksia ovat perus- ja ammattiopinnot (100 op), ammatillista osaamista edistävä harjoittelu (55 op), opinnäytetyö (15 op) sekä vapaasti valittavat opinnot (10 op). (Poliisiammattikorkeakoulu 2020–2022, 8.)

3.1.1 Perusopinnot

Perusopintojen tarkoituksena on muodostaa opiskelijalle kattava yleiskuva sisäisen turvallisuuden viranomaisten asemasta sekä merkityksestä yhteiskunnassa, työelämässä sekä kansainvälisesti. Tämän lisäksi perusopinnoissa käydään läpi sisäisen turvallisuuden yleisiä perusteita ja viestintää. Osana perusopintoja opiskelija hankkii myös poliisin työssä vaadittavan kielitaidon. Perusopinnot ajoittuvat pääosin ensimmäiselle vuodelle. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020–2022, 8.)

Perusopinnot muodostavat seuraavat osiot:

- Orientoivat opinnot
- Poliisiviestintä
- Ruotsin kieli ja viestintä
- Englannin kieli ja viestintä

- Liikuntakasvatus ja fyysinen toimintakyky
- Poliisi, yksilö ja yhteiskunta

3.1.2 Ammattiopinnot

Ammattiopinnoilla opiskelijalle muodostetaan poliisin ammatin ydinosaamisen. Opintojaksolla keskeisiä aiheita ovat sisäisen turvallisuuden ongelmakokonaisuudet ja sovellutukset sekä niiden teolliset perusteet. Tarkoituksena on antaa opiskelijalle riittävät valmiudet itsenäiseen toimimiseen sisäisen turvallisuuden asiantuntijatehtävissä sekä työyhteisön kehittämiseen valmistumisen jälkeen. Opintojakso ajoittuu kestävänsä läpi opiskelun. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020–2022, 9.)

Ammattiopinnot muodostavat seuraavat osiot:

- Valvonta- ja hälytystoiminnan perusteet
- Operatiivinen kenttätoiminta ja sen johtaminen
- Voimankäyttö ja voimankäytön taktiikat
- Liikenneturvallisuus
- Ajotekniikka ja taktiikka
- Rikostorjunnan perusteet
- Esitutkinta
- Poliisitoiminnan oikeudellinen perusta
- Poliisin lupahallinto
- Poliisitoiminnan suunnittelu ja johtamisen perusteet
- Tutkimus, kehittäminen ja innovaatiot

3.1.3 Vapaasti valittavat opinnot

Poliisi (AMK) -tutkinnon aikana opiskelijan tulee suorittaa oman mielenkiintonsa mukaisesti vapaasti valittavia opintoja 10 opintopisteen edestä ja siten syventää oppimistaan. Osa vapaasti valittavista opinnoista voidaan aloittaa vasta, kun opintoja on suoritettu vaadittu määrä. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020–2022, 9.)

3.1.4 Harjoittelu

Harjoittelun tarkoituksena on syventää teoriassa hankittua osaamista työelämässä. Ammattiopinnoissa on rakennettu teoriaperusta harjoitteluun siirtymiselle, mutta myös muut teoriassa opitut asiat syventyvät harjoittelun aikana. Harjoittelu ajoittuu toisen vuoden lopulle ja kestää noin kol-

mannen vuoden puoliväliin saakka. Harjoittelun aikana opiskelija toimii määräaikaisessa nuoremman konstaapelin virassa. Harjoittelu on laajuudeltaan 55 opintopistettä. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020–2022, 6.)

3.1.5 Opinnäytetyö

Opinnäytetyön tekemisellä opiskelija kehittää sekä osoittaa valmiuksiaan soveltaa tietojaan ja taitojaan opintojen osana olevassa asiantuntijatehtävässä. Lisäksi opiskelija kirjoittaa opinnäytetyönsä alalta kypsyysnäytteen, jolla osoitetaan perehtyneisyyttä tutkittavaan alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa. Opinnäytetyöskentely sijoittuu pääsääntöisesti kolmannelle vuodelle. Harjoittelun jälkeen on varattu aikaa opinnäytetyön tekemiseen. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020–2022, 6.)

3.2 Alipäällystön erikoistumisopinnot

Poliisialipäällystön erikoistumisopinnot valmistavat ja antavat vaadittavat tiedot ja taidot poliisin työnohjohtotason esimiestehtäviin ja alipäällystövirkoihin. Erikoistumisopintojen suorittaminen kestää noin vuoden verran ja ne ovat laajuudeltaan 45 opintopistettä. (Katila 2021, 5.)

Alipäällystön erikoisopinnot on tarkoitettu korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen henkilöille, jotka ovat ehtineet työskennellä poliisissa. Alipäällystön erikoistumisopintojen tarkoituksena on edistää erikoistumista sekä ammatillista osaamista. Tämän lisäksi erikoisopintojen tarkoituksena on syventää opiskelijan asiantuntijuutta sekä tukea joustavasti asiantuntijuutta vaativien alueiden tarpeita poliisiorganisaatiossa. Poliisiammattikorkeakoulu vastaa alipäällystön erikoisopintojen järjestämisestä. (Viitaniemi & Vuorinen 2021, 23.)

Alipäällystön erikoistumisopinnot koostuvat viidestä eri opintojaksosta (OPS 2020-2021):

- Rikostorjunta ja tutkintaryhmän johtaminen
- Valvonta- ja hälytystoiminnan johtaminen
- Poliisitoiminnan yleinen johtaminen
- Esimiesharjoittelu
- Kehittämistehtävä

3.3 Poliisi (YAMK) -tutkinto

Poliisiammattikorkeakoulu vastaa myös poliisi (YAMK) -tutkinnon järjestämisestä. Poliisi (YAMK) -tutkinto on laajuudeltaan 120 opintopistettä ja koulutus kestää kaksi vuotta. Opintoihin hakeutumisen

edellytyksenä on poliisi (AMK)- tutkinto, muu soveltuva korkeakoulututkinto tai poliisitutkinto. Tapauksessa, jossa opiskelijalla on poliisitutkinto eikä poliisi (AMK) -tutkintoa, hänen on suoritettava muunkoulutus Poliisiammattikorkeakoulussa. Lisäksi opiskelijalta edellytetään vähintään kolmen vuoden työkokemusta sisäisen turvallisuuden alalta. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020.)

Koulutukseen haetaan henkilöitä, jotka haluavat työskennellä johto-, asiantuntija-, tai kehittämistehtävissä. Tutkinnon suorittamisen jälkeen opiskelija voi työskennellä poliisin päällystö tehtävissä. Opintoissa keskitytään opettelemaan johtamistaitoja sekä esimiestehtäviä. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020).

Poliisi (YAMK)- tutkinto koostuu seuraavista opintokokonaisuuksista, jotka pitävät sisällään useita opintojaksoja:

Ensimmäinen kokonaisuus on yleinen johtaminen ja hallinnon kehittäminen, joka on laajuudeltaan 27 opintopistettä ja koostuu seuraavista opintojaksoista:

- Organisaation toiminnan ja talouden strateginen johtaminen
- Toiminnan ja toimintatapojen kehittäminen sekä johtamisen etiikka
- Henkilöstöjohtaminen ja työsuojelu
- Hallinto- ja virkamiesoikeus sekä virkaehtosopimusmenettely
- Kansainvälisyysosaaminen

Toinen kokonaisuus on operatiivisen poliisitoiminnan johtaminen, joka on laajuudeltaan 48 opintopistettä ja koostuu seuraavista opintojaksoista:

- Valvonta- ja hälytystoimen johtaminen ja turvallisuusyhteistyö
- Johtamista tukeva teknologia
- Tilanne- ja kriisijohtaminen
- Tutkinnanjohtaminen
- Pakkokeinojen johtaminen

- Vaativa tutkinnanjohtaminen
- Operatiivisen poliisitoiminnan strateginen johtaminen

Näiden lisäksi opintoihin kuuluu johtamisharjoittelu, jonka laajuus on 10 opintopistettä, sekä opinnäytetyö, joka on laajuudeltaan 30 opintopistettä. Opiskelijan täytyy myös suorittaa vapaasti valittavia opintoja yhteensä viiden opintopisteen edestä. (Poliisi (ylempi AMK) -tutkinto opetussuunnitelma 2021–2022.)

3.4 Poliisin jatkokouluttautumis mahdollisuudet

Poliisi (AMK)- tutkinnon suorittanut opiskelija voi halutessaan jatkaa monipuolisesti ammattitaitonsa kehittämistä. Poliisiammattikorkeakoulu vastaa poliiseille suunnatuista erikostumisopinnoista, joiden tarkoituksena on laajentaa ja syventää opiskelijan osaamista sekä tuottaa osaavaa työvoimaa poliisin tarpeisiin. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020.)

Erikoistumisopintoja on edellä käsitellyn poliisialipäälystön erikoisopintojen lisäksi partiokoiraohjaajan erikoistumisopinnot. Partiokoiraohjaajan erikoistumisopinnot ovat kestoaltaan noin kaksi ja puoli vuotta. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020.)

Poliisiammattikorkeakoulu järjestää myös useita ammatillista oppimista syventäviä kursseja useilta poliisitoiminnan alueilta. Tämän lisäksi myös muut poliisin yksiköt järjestävät poliisille suunnattuja kursseja. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020.)

3.4.1 Poliisikoirakoulutus

Vuosittain noin 10–12 henkilöä aloittaa partiokoiraohjaajan opinnot sekä lisäksi 2–4 henkilöä aloittaa erikoiskoiraohjaajan opinnot. Opintojen aloittamisen edellytyksenä on suoritettu poliisikoulutus sekä vähintään kahden vuoden työkokemus poliisista. Kokemusta olisi hyvä olla niin valvonta- ja hälytyssektorilta kuin myös rikostutkinnan alalta. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020.)

Koiranohjaajan työstä kiinnostuneet toimivat alkuun partiossa koiranohjaajan kanssa saadakseen realistisen kuvan koiranohjaamisesta. Poliisilaitokset valitsevat koulutukseen valittavat henkilöt ja ennen koulutukseen pääsemistä henkilöiden soveltuvuutta tullaan arvioimaan. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020.)

Koiranohjaajan koulutuksen laajuus on 40 opintopistettä ja osa opinnoista toteutetaan lähiopetuksena Hämeenlinnassa, missä sijaitsee poliisikoiralaitos. Poliisikoiralaitos on osa Poliisiammattikorkeakoulua ja vastaa kaikkien poliisikoiranohjaajien sekä poliisikoirien koulutuksesta. Koulutuksen

aikana poliisikoiraohjaaja suorittaa käyttäytymiskokeen, kestävyyskokeen sekä eri osa-alueiden koulutustarkastuksia. (Partiokoiraohjaajan erikoistumisopinnot opetussuunnitelma 2022–2023.)

Koulutus koostuu yhteensä neljästä eri moduulista, joista jokaisella on oma teema. Ensimmäisen moduulin muodostaa poliisikoira toiminnan perusteet ja sen laajuus on 10 opintopistettä. Perusteissa teemana yleinen osaaminen. Opiskelija perehtyy koiranohjaamiseen tottelevaisuus- ja hallinta harjoituksissa sekä syventää osaamistaan koiran terveydenhuollosta, ruokinnasta ja tapaturmien ehkäisemisestä. Ensimmäiseen moduuliin kuuluvat myös käyttäytymistarkastus sekä kestävyyskoe. (Partiokoiraohjaajan erikoistumisopinnot opetussuunnitelma 2022–2023.)

Toisen moduulin muodostaa poliisikoiran peruskoulutus, jonka laajuus on 17 opintopistettä. Toisen moduulin teemana on etsintäkoulutus. Toisessa moduulissa opiskelija perehtyy koiransa kanssa jäljestykseen sekä maasto- ja esine-etsintöihin. Moduuliin kuuluu myös henkilö- ja esine-etsinnänkäyttönottotarkastus. (Partiokoiraohjaajan erikoistumisopinnot opetussuunnitelma 2022–2023.)

Kolmannessa moduulissa opiskelija syventyy poliisikoiraohjaajan tehtäviin. Kolmannen moduulin laajuus on 10 opintopistettä. Opiskelija perehtyy poliisikoiratehtäviin julkisilla paikoilla sekä lisäksi toimivalta- ja voimankäytösäädöksiin. Moduulissa käydään läpi myös toiminta- ja ryhmätaktisia asioita. Kolmannen moduulin aikana suoritetaan myös voimankäytön käyttönottotarkastus, poliisikoiran käyttäytymiskoe sekä poliisikoiran kestävyyskoe. (Partiokoiraohjaajan erikoistumisopinnot opetussuunnitelma 2022–2023.)

Viimeisessä moduulissa opiskelija tulee suorittaa käytännönläheinen kehittämistehtävä. Kehittämistehtävän tarkoituksena on syventää opittuja tietoja ja taitoja sekä työelämävalmiuksia. Kehittämistehtävän tulee käsitellä poliisikoira toimintaa. (Partiokoiraohjaajan erikoistumisopinnot opetussuunnitelma 2022–2023.)

3.4.2 Vaativien tilanteiden ryhmä

Vaativien tilanteiden ryhmä (VATI-ryhmä) löytyy jokaiselta Suomen poliisilaitokselta pois lukien Helsingin poliisilaitokselta, missä sen tehtävät suorittaa valtakunnallinen valmiusyksikkö. Vaativien tilanteiden ryhmä on saanut koulutuksen haastaviin tehtäviin, jotka ovat laadultaan pitkäkestoisia, edellyttävät vaihtoehtoisia taktiikoita taikka vaativat erityistä varustusta. (Poliisi 2020.)

VATI-toiminnan voidaan katsoa saaneen alkunsa Oulusta, missä perustettiin valmiuosasto Valo-79 vuonna 1979 (Kaleva 2007.) Poliisiammattikorkeakoulu vastaa VATI-toiminnan valtakunnallisesta koulutuksesta järjestämällä VATI-toiminnan peruskurssin muutamia kertoja vuodessa. VATI-koulutukseen järjestetään hakutilaisuuksia sen mukaan, mikä on tarve rekrytoida uusia jäseniä.

Rekrytointitilaisuudet kestävät tavallisesti yhden kokonaisen työpäivän. Rekrytointitilaisuus koostuu muun muassa haastattelusta, psykologisista testeistä, juoksu- ja lihaskuntotesteistä. Lisäksi hakijoiden ampumataitoa, stressinhallintaa ja päätöksentekoa arvioidaan. Hakijalta edellytetään hyviä vuorovaikutustaitoja, ongelmanratkaisukykyä, hyvää fyysistä kuntoa ja ampumataitoa. Hakutilaisuudessa pyritään selvittämään henkilön kykyä toimia osana ryhmää. Hakijalta odotettavien ominaisuuksien katsotaan olevan keskeisiä työssä suoriutumisen kannalta. (Härmä, 2020 11.)

Koulutuksen sisällöstä vastaa valmiusyksikkö Karhu, joka lisäksi toteuttaa kurssin käytännön järjestelyt. Peruskurssin tarkoituksena on tarjota kurssille valituille poliiseille perusteet VATI-ryhmän toiminnasta. (Poliisi 2020.)

Koulutus sisältää muun muassa toimintaa poliisikoiran kanssa sekä toimintaa siviilivaatetuksessa yhdessä tarkkailuryhmän kanssa. Tämän lisäksi harjoitellaan vaarallisen henkilön kiinniottoa sisällä ja ulkona. Ryhmätoiminnan peruskurssin lisäksi Poliisiammattikorkeakoulu järjestää syventävää koulutusta VATI-ryhmille. Syventävä koulutus VATI-ryhmille sisältää esimerkiksi ensiavun antamista tai uusien välineiden taikka kaluston kouluttamista. (Härmä 2020, 10.)

3.4.3 Poliisin joukkojenhallinta

Poliisin joukkojenhallinta tarkoittaa toimintaa, jossa erityisen koulutuksen ja varustuksen saaneet poliisit toimivat johdetusti ja organisoidusti vaikuttaakseen väkijoukkoon, joka väkivaltaisella käytöksellä tai muulla häiritsevällä tavalla uhkaa yleistä järjestystä ja turvallisuutta (Hirvikoski 2019, 7.) Poliisi voi käyttää tai varautua käyttämään joukkojenhallintaa kaikissa tilaisuuksissa, joihin osallistuu suuri väkijoukko ja siitä on mahdollisuus aiheutua häiriöitä yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Tästä esimerkkinä ovat esimerkiksi mielenosoitukset. Joukkojenhallintapoliiseilla on päällään noin kymmenen kilo varusteita ja voimankäyttövälineitä. Näyttävällä varustautumisella on tarkoituksena saavuttaa ennalta ehkäisevä vaikutus. (YLE 2016.)

Vuonna 1992 poliiseja varustettiin joukkojenhallinta varustein Etykin Helsingin seurantakokouksen aikana. Joukkojenhallinta poliisissa sai alkunsa 1990-luvun puolessa välissä, mutta silloin käytettiin nimitystä mellakkapoliisi. Joukkojenhallintaosastot perustettiin alun perin Helsinkiin, Tampereelle, Ouluun ja Turkuun. Joukkojenhallintaan osallistui tällöin Suomessa yhteensä 175 poliisia. (Helsingin Sanomat 1994.)

Oulun poliisin joukkojenhallinnan päällystövastaava Juha Niemelä arveli vuonna 2018, että tilanteet, joissa poliisi joutuu käyttämään joukkojenhallintaa, ovat lisääntyneet viime vuosina. Vuositasolla Oulun joukkojenhallintajoukkueella on hänen mukaansa kymmenkunta tehtävää vuodessa.

Oulussa joukkojenhallintajoukkueen muodostaa 5–7 ryhmää ja yhteensä joukkojenhallintakoulutuksen on saanut 44 poliisia. Pääsyvaatimukset ovat kaikille samat, mutta vuoden 2018 lopussa ei joukkojenhallintajoukkueessa ollut yhtään naista. Suomessa ei ole pelkkää joukkojenhallintaa tekeviä poliiseja, vaan joukkojenhallintaan osallistuvat tekevät sitä oman työnsä ohella. Joukkojenhallinnassa poliisilla on päällään varustus, joka kostuu kypärästä, vartalo- ja raajasuojista, turvakengistä, varustevyöstä, suojanaamarista, suojaliivistä, voimankäyttövälineistä, juomarepusta, villaisesta alusasusta sekä JVT-haalarista. (Iltsanommat 2018.)

3.4.4 Konepistoolin käyttäjäkoulutus

Vuonna 2017 poliisi päätti varustaa kaikki kenttäpartiot konepistooleilla. Varustamisen tarkoituksena ei ollut nostaa poliisin imagoa, vaan tehostaa varautumista esimerkiksi terroriuhkiin. Konepistooleilla pystyy vaikuttamaan kauempana olevaan kohteeseen tarkemmin kuin pistoolilla. (YLE 2017.)

Opiskelija voi suorittaa konepistoolin käyttäjäkoulutuskurssin osana vapaasti valittavia opintojaan Poliisiammattikorkeakoulussa. Kurssille voi osallistua harjoittelun jälkeisellä jaksolla. Kurssi on toteutettu osittain itseopiskeluna sekä lähiopetuksena. Opiskelija tutustuu kurssilla olevaan itseopiskelumateriaaliin, joka koostuu konepistoolin teknisistä ominaisuuksista, aseiden käsittelystä, lainsäädännöstä sekä taktiikasta. Opiskelijan täytyy suorittaa tentti alkumateriaalin pohjalta hyväksytysti ennen lähiopetuksen alkamista. Kurssille on yhteensä 36 paikkaa. Tapauksessa, jossa tentin hyväksytyjä suorituksia on useammalla henkilöllä kuin 36, kurssille otetaan alkutentissä parhaiten menestyneet opiskelijat. Kurssi kestää yhteensä kuusi viikkoa ja siihen on varattu 14 tuntia itseopiskelua sekä yhteensä 40 tuntia lähiopetusta. Lähiopetuksen päätteeksi opiskelijan on suoritettava hyväksytysti osaamisen näyttö sekä tasokoe. Kurssin hyväksyttävä suorittaminen edellyttää lähiopetukseen osallistumista. (Aaltonen & Eskola 2020, 10.)

3.4.5 Taktinen neuvottelu

Taktinen neuvottelija on poliisin työkalu tilanteissa, joissa ei voida soveltaa poliisin toimintaa samalla tavoin kuin tavallisemmilla tehtävillä. Tilanteita, joissa tarvitaan taktista neuvottelijaa yhdistää usein vakava henkeen ja terveyteen liittyvä uhka. Taktisella neuvottelijalla on useita tavoitteita riippuen tilanteesta ja tehtävästä. Tämän lisäksi neuvottelija joutuu toimimaan samanaikaisesti useilla viestinnän tasoilla. (Jalosalmi 2016, 10.)

Poliisilla on taktisia neuvottelijoita jokaisella poliisilaitoksella ja heidän määräänsä on lisätty viime vuosien aikana. Taktinen neuvottelu aloitettiin poliisissa 1980-luvulla ja sitä kehitettiin lisää 1990-

luvulla. 2000-luvulla taktinen neuvottelu saavutti nykymuotonsa. Nykyään poliiseja koulutetaan Poliisiammattikorkeakoululla viikon mittaisella kurssilla. (YLE 2021.)

Poliisiammattikorkeakoulu järjestää myös taktisen neuvottelun jatkokursseja. Toimiakseen taktisena neuvottelijana tulisi poliisin olla suorittanut sekä perus- että jatkokurssin. Taktiset neuvottelijat harjoittelevat vuoden aikana noin 4–6 kertaa. Lisäksi heille järjestetään vuosittain taktisen neuvottelun seminaari. Suomessa taktiset neuvottelijat tekevät neuvottelutoimintaa oman toimensa ohella. (Korhonen 2020, 13.)

Hyvä taktinen neuvottelija ei ole aina tilanteeseen parhaiten sopiva. Jokainen tilanne on erilainen, ja neuvottelun kohteena oleva osapuoli määrittää pitkälti, millainen neuvottelija on tilanteeseen sopivin. Neuvottelijaa pyritään vaihtamaan tilanteen mukaan, mutta haasteena on, että neuvottelijan vaihtaminen ei ole aina mahdollista. On tilanteita, joissa neuvottelijan ominaisuudet, kuten ikä tai sukupuoli, ovat merkityksellisiä. Neuvottelijan tärkeimpiä ominaisuuksia ovat kyky pysyä rauhallisena haastavissa olosuhteissa. Neuvottelijalta vaaditaan myös kykyä olla provosoitumatta sekä erinomaista tilanteenlukua. (Jalosalmi 2016, 49, 62–63.)

Tavallisimpia tehtäviä taktisille neuvottelijoille ovat itsetuhoiset henkilöt. Taktisia neuvottelijoita tarvitaan myös piiritystilanteissa, mutta panttivanki- ja kidnappaustilanteet ovat Suomessa harvinaisempia. Sisä-Suomessa taktisena neuvottelija toimiva Maarit Hänninen kertoi työnsä olevan välillä henkisesti raskasta, mutta saavansa apua jaksamiseen poliisin koulutetulta ammattilaiselta. (YLE 2021.)

3.4.6 Vaativa tekninen rikostutkinta

Poliisin suorittama tekninen tutkinta voidaan jakaa perustason tekniseen tutkintaan sekä vaativan tason tekniseen tutkintaan. Perustason tekninen tutkinta tarkoittaa tutkintaa, jota jokainen poliisitutkinnon suorittanut henkilö voi tehdä partioautosta löytyvillä välineillä. Vaativaa teknistä tutkintaa sen sijaan suorittavat siihen erikoistuneet poliisit. Vaativa tekninen tutkinta on monesti pitkäkestoisista ja vaatii erikoiskoulutusta sekä -välineistöä. (Heikkilä 2020, 6.)

Poliisi (AMK) -tutkinnossa harjoitellaan teknisen rikostutkinnan perusteita alkutoimien kurssilla. Kurssilla opetellaan rikospaikan paikkatutkintaa sekä etsimään ja taltioimaan käyttökelpoisia näyttöjä. Kurssi on laajuudeltaan 2,5 opintopistettä. Kurssin jälkeen opiskelijalla on valmiudet suorittaa perustason teknistä paikkatutkintaa partioautosta löytyvillä välineillä. (Poliisi (AMK) -tutkinnon ope-
tussuunnitelma 2020–2022.)

Poliisiammattikorkeakoulu tarjoaa täydennyskoulutus vaativaa rikostutkintaa erikoistuville poliiseille. Heidän on mahdollista suorittaa valokuvaus-, kuvankäsittely-, tuhotyö- sekä paikkatutkintakursseja. (Tikkanen 2017, 5.)

3.4.7 Moottoripyöräkurssi

Suomessa vuosittain enintään 16 poliisia osallistuu moottoripyöräpoliisin peruskurssille. Moottoripyöräkurssin kokonaispituus on seitsemän viikkoa ja se on jaettu neljän viikon jaksoon keväällä sekä kolmen viikon jaksoon syksyllä. Suoritettuaan kurssin saa hyvät valmiudet moottoripyörän kuljettamiseen sekä oikeuden kuljettaa moottoripyörää poliisin työtehtävillä. Kurssi on täydennyskoulutusta ja sinne voivat hakea ainoastaan poliisikoulutuksen käyneet ja poliisissa työskentelevät. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020.)

Moottoripyöräpoliisien koulutus aloitettiin Räyskylän lentokentällä Lopella 1970-luvulla ja moottoripyöräpoliisien koulutus järjestetään samassa paikassa myös nykyisin (Meriläinen, 2019, 26.) Suomessa koulutetaan myös Viron moottoripyöräpoliisit (Poliisiammattikorkeakoulu 2020.)

Kurssille otettavat valikoidaan pääsykokeiden kautta. Ensimmäisessä vaiheessa hakijat suorittavat teoriakokeen sekä psykologisen kartoituksen. Pääsykokeen toisessa vaiheessa hakijat osallistuvat kahden päivän mittaiseen käytännön osuuteen, jossa mitataan heidän ajotaitoaan sekä fyysistä kuntoaan. Yhden osuuden muodostaa moottoripyörän työntäminen 460 metrin matkan ajovarusteissa. Hyväksytyt suoritus vaatii kolmen minuutin aikarajan alittamisen. Hakijoilta testataan myös kykyä hallita moottoripyörää eri nopeuksissa. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020.)

Moottoripyöräpoliisin peruskurssilla opiskelijat perehtyvät tie- ja maastoliikennelakiin, hälytysajo-ohjeisiin sekä moottoripyörän rakenteeseen ja ajotekniikkaan. Opintojen päätteeksi suoritetaan teoriakoe sekä taitoajo, motocross- ja asfalttiajokoe. Myös joka vuosi keväisin ennen moottoripyöräkauden aloitusta moottoripyöräpoliisit suorittavat niin sanotun ”lämmittelykurssin”, joka on kestoltaan kaksi päivää. (Poliisiammattikorkeakoulu 2020.)

3.4.8 Kuulustelukurssi

Poliisi (AMK) -tutkintoon kuuluu Kuulustelut- kurssi, jonka tavoitteena saada opiskelijalla tiedot ja taidot alustavien puhutusten sekä kuulustelujen suorittamiseen. Kurssilla opetellaan lisäksi perusasiat lapsin kuulemisesta. Kurssilla harjaannutaan myös poliisin lomakkeiden käyttämisessä. Tämä kattaa asianomistajan, rikoksesta epäillyn sekä todistajan ja näille tehtävät ilmoitukset. Kurssilla käsiteltäviä asiakokonaisuuksia ovat kuulustelupsykologia, vuorovaikutus kuulusteluissa sekä kuulusteluiden teoriaa. (Poliisi (AMK) -tutkinnon opetussuunnitelma 2020–2022.)

Kuulusteluita sivutaan myös muilla poliisi (AMK) -tutkinnon kursseilla kuten esimerkiksi Kirjoittaminen ja vuorovaikutus taidot esitutkinnassa -kurssilla. Kurssi on laajuudeltaan 0,5 opintopistettä ja sen tarkoituksena on opettaa tuottamaan muun muassa laadukkaampia kuulustelupöytäkirjoja. Kurssilla opiskelija harjoittelee tuottamaan laadukasta ja jäsenneltyä tekstiä toisen kertoman pohjalta. (Poliisi (AMK) -tutkinnon opetussuunnitelma 2020–2022.)

Poliisiammattikorkeakoulu tarjoaa kuulustelun täydennyskoulutusta rikostutkinnassa toimiville poliisimiehille sekä tutkinnanjohtajille, joiden yksi tehtävistä on tarkkailla esitutkinnan laatua. Täydennyskoulutusta kuulusteluista on tarjolla ainoastaan yksi kurssi, joka on laajuudeltaan kolme opintopistettä ja se järjestetään kerran vuodessa. Kurssilla perehdytään kuulusteluihin valmistautumiseen, kuulusteltavan kohtaamiseen, kuulusteluiden kirjaamiseen sekä muihin taltiointimenetelmiin, kuulusteluiden luotettavuuteen, rikoslajikohtaisiin erityispiirteisiin, henkilö- ja esinetodisteluun, todistelu-teemoihin, kuulustelutaktiikkaan sekä oman työn tutkimiseen ja kehittämiseen. (Armila 2021, 19.)

3.5 Yliopisto-opinnot

Suomessa voi hakea opiskelemaan yliopiston kandidaatin tutkintoon tai kandidaatin + maisterin tutkintoon, jos on suorittanut jonkin seuraavista:

- Ylioppilastutkinnon
- International Baccalaureate-tutkinnon (IB)
- Eurooppalaisen ylioppilastutkinnon (EB)
- Eurooppalaisen ylioppilastutkinnon (EB)
- Ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon
- Ulkomaisen koulutuksen, joka antaa kyseisessä maassa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin.

Suomessa on myös mahdollista hyväksyä yliopistoon hakija, jolla voidaan muuten todeta olevan tiedot ja taidot opintojen suorittamiseen. Tämän lisäksi on mahdollista hakea suoraan maisterikoulutukseen eli ylempään korkeakoulututkintoon, jos on suorittanut soveltuvan alemman korkeakoulututkinnon. Hakeakseen maisterikoulutukseen tulee yhden seuraavista olla suoritettu:

- soveltuva alempi yliopistotutkinto
- soveltuva ammattikorkeakoulututkinto
- soveltuva ulkomainen koulutus, joka antaa kyseisessä maassa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin. (Opintopolku)

Soveltuvilla opinnoilla tarkoitetaan maisterikoulutukseen haussa sellaisia opintoja tai tutkintoa, jotka antavat valmiudet kyseisen koulutusohjelman suorittamiseen. Aiempien opintojen soveltuvuuden riittävyys on tapauskohtaista ja arvioidaan valinnan yhteydessä. Hakiessa on syytä tarkistaa, onko hakuperusteissa edellytetty tiettyjen opintojen tai tietyn tutkinnon suorittamista ennen hakemista alan ylempään korkeakoulututkintoon. Myös ammattikorkeakoulututkinto antaa kelpoisuuden hakea maisterikoulutukseen, ellei valintaperusteissa ole erikseen määritetty hakukelpoisuuden antavia opintoja. Hakiessa maisteriopintoihin ammattikorkeakoulututkinnolla, on mahdollista, että hakijalta edellytetään perus- tai aineopintojen suorittamista. Vaadittavien opintojen suorittaminen on mahdollista avoimessa yliopistossa, jos niitä ei opeteta hakijan ammattikorkeakoulussa. (Helsingin yliopisto 2022.)

3.6 Työllisyystilanne

Vuoden 2021 syksyllä Poliisiammattikorkeakoulun entinen rehtori Kimmo Himberg pohti blogissaan, onko hän pettänyt opiskelijoille antamansa lupauksen varmasta työllistymisestä valmistumisen jälkeen. Syksyn budjettiesitys ja sopeuttamissuunnitelma vaikuttivat ainakin hankaloittavan tämän varmaa työllistymistä valmistumisen jälkeen. Himberg huomautti poliisin toimintaympäristön muuttuneen viimevuosina entistä monipuolisemmaksi ja vaativammaksi, silti poliisin täytyy kyetä vastaamaan uusiin haasteisiin samalla henkilöstömäärällä kuin aikaisemmin. Himberg kysyy blogissaan, miten resurssit riittävät tehtävien asianmukaiseen hoitamiseen? (Poliisiammattikorkeakoulu 2022.)

Vuonna 2021 valmistuneessa poliisikoulutuksen vaikuttavuusarvioinnissa, jossa tutkittiin muun muassa vuonna 2018–2019 valmistuneiden poliisien työllisyyttä todettiin, että sen hetkinen työllistymistilanne oli erittäin hyvä. Tutkimuksen toteuttamishetkellä 96 % vastaajista työskenteli poliisi-työssä. Tutkimukseen vastasi 210 opiskelijaa 534 aikavälillä valmistuneesta opiskelijasta. Vastanneista yksikään ei ollut joutunut olemaan työttömänä. (Vuorensyrjä 2021, 4.)

Vuoden 2021 tutkimuksessa 73 % vastaajista, kertoi työllistyneensä heti valmistumisensa jälkeen poliisiin. Tilanne oli edellisessä selvityksessä samaa luokkaa, mutta kehitys tätä edeltävistä tutkimuksista oli merkittävää. Vuonna 2019 sama luku oli 75 %, sen sijaan vuonna 2017 luku oli 47 %. Vuoden 2015 selvityksessä luku oli 55 % sekä vuonna 2013 luku oli 40 %. Kehitys on ollut siis kiihtävää vuoden 2015 selvityksen jälkeen. Myös valmistumisen jälkeisen työttömyyden keskimääräiset työttömyysjaksojen pituudet olivat jääneet vuoden 2021 selvityksessä vain vähäisiksi keskipituuksien ollessa 1,5 kuukautta. Vuosien 2011–2019 välisenä aikana valmistumisen jälkeisen työttömyyden keskipituus oli vaihdellut 1.6–3.4 kuukauden välillä. (Vuorensyrjä 2021, 45.)

Kesällä 2021 vaikuttavuusarvion mukainen erinomainen työllisyystilanne näytti saman vuoden syksyllä synkistyvän äkillisesti, kun poliisin vuoden 2022 budjetti vaikutti jäävän 35–40 miljoonaa alijäämäiseksi. Henkilötyövuosiksi muutettuna summa olisi tarkoittanut 450 henkilötyövuoden vähentämistä. Poliisissa henkilöstökulut muodostavat suurimman osan poliisin menoista. Budjettialijäämästä olisi saattanut seurata se, ettei määräaikaisia virkoja olisi jatkettu taikka eläköitymisen seurauksena vapautuneita virkoja olisi täytetty. Muita mahdollisia säästökeinoja olisi voinut olla esimerkiksi toimitilaverkoston karsiminen, kehittämisen ja keskitettyjen hankintojen kriittinen tarkastelu sekä poliisin tekemien, muiden kuin lakisääteisten tehtävien, hoitaminen laskulla. Henkilöstön lomauttaminen ja irtisanominen olisivat olleet viimeisiä ratkaisuja. (Poliisi 2021.)

Kimmo Himberg kertoi blogissaan olleensa poliisin johtotehtävissä yli 30 vuoden ajan ja ihmetelleensä aina vuodesta toiseen toistuvaa ilmiötä. Himberg kertoi, että vuosittain syksyllä tulevan vuoden poliisille suunnatun rahoituksen riittävyyden olevan epävarmaa. Himberg ihmetteli kirjoituksessaan sitä, miten voi olla mahdollista, ettei sisäisestä turvallisuudesta vastaavan yleisviranomaisen rahoituksesta kyetä tekemään pitkänaikavälin ratkaisuja. (Poliisiammattikorkeakoulu 2022.)

Poliisi onnistui välttämään yhteistoimintaneuvottelut hallituksen myönnettyä 30 miljoonan euron lisärahoituksen. Lisärahoitus kohdennettiin poliisin operatiiviseen toimintaan. Lisärahoituksen turvin poliisi saavuttaa vuonna 2022 hallitusohjelman mukaiseen 7500 työvuoden tavoitteen sekä pystyy nostamaan poliisien määrää 50 henkilöllä. Myös määräaikaisia virkasuhteita pystyttiin lisärahoituksen turvin jatkamaan, mikä alkuperäisellä rahoituksella vaikutti olevan epävarmaa. Määräaikaisten virkasuhteiden vakinaistamisesta tuli lisäksi mahdollista. (YLE 2021.)

3.7 Urasitoutuminen

Vuonna 2014 ilmestyneessä julkaisussa, jossa käsiteltiin työn merkitystä suomalaisille palkansaajille, todettiin ansiotyön olevan edelleen merkittävä arvo ja elämänalue. Työn asema oli jopa hiekkaman parantunut, vaikka samalla myös perhe- ja vapaa-ajan merkitys olivat kasvaneet huomattavasti. Tuloksista kävi ilmi, että palkansaajat olivat halukkaita pysymään saman työnantajan palveluksessa, ellei pätkätyö tai jokin muu seikka aiheuttanut epävarmuutta. Tuloksista voitiin tulkita suomalaisten olevan voimakkaasti sitoutuneita nykyiseen työhönsä sekä työpaikka- ja ammattiuskollisuuden kasvaneen. (Sutela & Lehto 2014, 215.)

Tutkimuksessa työoloja mitattiin muun muassa työnvaihtohalukkuuden avulla. Henkilöiden määrä, jotka eivät halua vaihtaa työpaikkaa lainkaan, on tutkimuksen mukaan pysynyt 50 % tienoilla. Lamaa edeltävänä aikana työnvaihtohalukkuus oli korkeimmillaan ja vuonna 2003 luku oli matalim-

millaan. Työnvaihto halukkuutta nosti tutkimuksen mukaan ongelmat työpaikalla kuten kiire, muutoksia koskevan tiedonsaannin vähäisyys sekä työpaikkakiusaaminen. Kun kiireestä aiheutui erityäin paljon haittaa, peräti 63 % oli halukkaita vaihtamaan työpaikkaa. (Sutela & Lehto 2014, 216–217.)

Vuoden 2021 valmistuneessa vaikuttavuusarviossa tarkasteltiin poliisin urasitoutumista. Vaikuttavuusarviosta kävi ilmi, että 91 % kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että hakeutuisi poliisialalle edelleen, jos joutuisi tekemään valinnan nykyisten tietojensa perusteella. 87 % vastanneista näki työskentelevänsä tulevaisuudessa poliisin miehistö-, alipäällystö- tai päällystötehtävissä. Vastanneista 8 % arvio, että tulee tulevaisuudessa työskentelemään poliisin hallinnon tehtävissä. 1 % vastaajista ajatteli työskentelevänsä turvallisuusalan tehtävissä poliisiorganisaation ulkopuolella ja 3 % vastaajista uskoi jättävänsä turvallisuusalan kokonaan. (Vuorensyrjä 2021, 45.)

Vaikuttavuusarviossa todetaankin, vaikka urasitoutuminen tällä hetkellä on vankalla pohjalla, ei se tarkoita suoraan sitä, että se pysyy ennallaan myös tulevaisuudessa. Ruotsissa ja Ranskassa on saatu viitteitä siitä, että poliisikoulutuksen saaneet ovat jättäneet työtehtävänsä tai siirtyneet kokonaan toiseen organisaatioon. Tämä on noussut esiin erityisesti vaikeimmissa poliisi-piireissä työskentelevien keskuudessa, missä ongelmia on ollut esimerkiksi jaksamisen kanssa. (Vuorensyrjä, 2021 120.)

3.8 Työurakehitys

Arkikielessä käytettävällä sanalla ”työura” tarkoitetaan yleensä yksilön tekemiä työtehtäviä tämän elämän aikana. Sanalla tarkoitetaan yleensä nousujohteiseksi miellettyä kehitystä työtehtävissä, jossa ammatillisen osaamisen lisääntyessä myös työtehtävien vaativuus ja vastuu lisääntyvät samassa suhteessa. Edetäkseen työurallaan yksilö tarvitsee usein muodollista koulutusta sekä käytännön pätevoitymistä alansa työtehtävistä. Yksilön iän ja kokemuksen lisääntyessä tarjolle tulee entistä vaativampia ja vastuullisempia työtehtäviä sekä työtehtävistä maksettava korvaus eli palkka lisääntyy. (Ojala & Pyöriä 2020, 96.)

1900-luvun puolivälissä Donald E. Super ja hänen työparinsa Eli Ginzberg kehittivät viisiportaisen mallin heidän ihmisen elämäkulun käsityksestä. Ikävuoden 0–14 muodostivat mallissa lapsuuden kasvuvaiheen, jota seurasi ikävuodet 15–24, joiden aikana yksilöt hankkivat koulutuksen, työkokemuksen ja harrastusten kautta urallaan tarvitsemiaan taitoja. Mallin mukaan ikä vuosien 25–44 aikana työura vakiintuu ja sitä pidetään yllä ikävuodet 45–64. Mallin viimeisessä vaiheessa yli 65 vuoden iässä valmistaudutaan eläköitymiseen. Malli tuotettiin aikana, milloin yksityiset ja julkiset yritykset pyrkivät tarjoamaan pitkiä työsuhteita sekä työntekijöistä pidettiin kiinni virkaiän mukana

tuomilla etuuksilla ja kannustimilla. Ajalle tyypilliseen tapaan työnantaja piti työntekijästä huolen, sillä työntekijästä oli hyötyä yritykselle. Vastavuoroisesti työntekijät tekivät enemmän kuin heiltä ehkä odotettiin uskoen sen kantavan hedelmää myöhemmässä vaiheessa tavalla tai toisella. Tätä vastavuoroista toimintaa alettiin myöhemmin kutsua psykologiseksi sopimukseksi. (Ojala & Pyöriä 2020, 97–98.)

Teoriaa on arvosteltu liian yksinkertaiseksi sekä sen kykyä kuvata työurien nykytilaa on epäilty. Työntekijöiden vapaus, liikkuvuus, itsemääritely psykologinen menestys sekä työhön sitoutuminen ovat tunnuskäsitteitä, jotka voidaan liittää nykypäivän monimuotoistuviin työuriin. Yksilön uravalintoja ohjaa yksilölliset arvovalinnat sekä subjektiivisesti määritelty menestys. Esille on nostettu myös samassa yhteydessä, että nykypäivänä samanlainen nousujohteinen ura- ja palkkakehitys ei ole mahdollista kuin 1900-luvun puolivälin sotien jälkeisenä aikakautena, jolloin talouskasvu oli reipasta ja ennustettavaa. Tämä johtuu muun muassa siitä, että työnantajat hyödyntävät joustavampaa työvoimankäyttöä osa- ja määräaikaisilla työsuhteilla sekä psykologisen sopimuksen ei uskota olevan tätä päivää. Työntekijöiden keskimääräiset työsuhteet ovat tämän seurauksena lyhentyneet. (Ojala & Pyöriä 2020, 98–99.)

Nykykäsityksen mukaan työurat ovat muuttuneet pitkistä, yhtenäisistä ja nousujohteisista rikkonaisemmiksi, jotka voidaan mieltää olevan kuin ”tilkkutäkki”. Aiemmat työurien lineaariset kehitykset ja niiden suunniteltavuus kuvastavat entistä huonommin tämän päivän työuria, joihin liittyviä päätöksiä saatetaan tehdä myös sattuman kaupalla. Myös nykypäivän työurien alkamista ja loppumista on vaikeampi määritellä, sillä on tavallista esimerkiksi opiskelun ja työnteon mennä osittain päällekkäin. Työelämänsä aloittavat tekevät monesti lyhyitä pätkiä useissa eri paikoissa ennen kuin ura vakiintuu. (Ojala & Pyöriä 2020, 100.)

Aiheesta tehdyistä tutkimuksista kuitenkin ilmenee, ettei työurien monimuotoistuminen ole tehnyt työurista kuitenkaan epävakaita (Rokkanen & Uusitalo 2010, 21.) Tämän lisäksi ammatin vaihtamisesta ei olisi tullut yleisempää kuin ennenkin vaikkakin asia ei ole aina niin yksiselitteinen. Esimerkiksi ammattinimike saattaa säilyä, vaikka työntekijä vaihtaa yritystä. Sukupuolten välillä ei havaittu olevan eroja ammatin vaihtamisessa. (Sutela & Lehto 2014, 26.)

3.9 Osaamisen kehittäminen ja elinikäinen oppiminen

Oman osaamisen kehittäminen on tärkeää niin työssä oleville kuin myös työtä etsiville. Osaamisen kehittäminen ei rajoitu ainoastaan yksilötasolle, vaan myös yritykset ja organisaatiot hyötyvät osaamisen kehittämisestä. Osaava työntekijä tuottaa hyötyä niin itselleen kuin organisaatiolleen. Työntekijän tietojen ja taitojen kehittyessä hänen valmiutensa suoriutua vaativammasta työstä kasvaa.

Samalla organisaation toiminta tehostuu ja aineeton pääoma lisääntyy (Koulutus 2019.) Aineettomalla pääomalla tarkoitetaan yritykselle hyödyllisiä ja mahdollisesti tuottavia resursseja kuten esimerkiksi työntekijän tietoja sekä osaamista tai suhdeverkostoja (Inkinen 2016.)

Yksilölle osaamisen kehittäminen tarkoittaa esimerkiksi ammattitaitojen päivittämistä, laajentamista taikka osaamisen syventämistä tai kokonaan uuden osaamisen hankkimista. Osaamistaan kehittämiseen on tarjolla hyvin laaja kirjo erilaisia tapoja aina perinteisestä opiskelusta konferensseihin tai messuihin. (Koulutus 2019.)

Kaarinassa havaittiin pandemian aikana työnkierron tarjoamat hyödyt ja siitä on tullut jossain määrin pysyvä käytäntö. Työt kaupungissa vähenivät pandemian myötä tietyillä aloilla sekä vastavuoroisesti toisilla aloilla kuten terveyden- ja vanhustenhuollossa työmäärä kasvoi. Kaupunki siirsi hylkkeitä ja soveltuvia henkilöitä sinne, missä oli tarvetta työntekijöille. Toimien myötä havaittiin, että sairauspoissaolot vähenivät sekä työtehtäviä vaihtaneet olivat kokeneet motivaationsa lisääntyneen työtehtäviä laajennuttua oman roolin ulkopuolelle. (KEVA.)

Poliisissa jokaisella työntekijällä on mahdollisuus kehittyä ja kasvattaa osaamista läpi virkauran. Vastuu tästä on kuitenkin viime kädessä jokaisella itsellään. Pienet resurssit edellyttävät osaamisresurssien tehokasta hyödyntämistä ja poliisissa tarvitaan moniosaamista. Yksi tapa saada käytössä olevista resursseista mahdollisimman paljon irti on se, että työntekijöitä sijoitetaan heidän ammattitaitoansa vastaavien tehtävien pariin. Täydennyskoulutusta tuotetaan poliisissa tarvearvion sekä strategisen analyysin perusteella, jotta voidaan vastata jatkuvasti muuttuviin tarpeisiin. Elinikäiselle oppimiselle on poliisissa työyhteisön tuki ja se voi tapahtua osana työtehtäviä tai vapaa-ajalla. (Poliisihallitus 2017.)

3.10 Motivaatio

Motivaatio voidaan ajatella olevan tila, joka vaikuttaa yksilön tekemiseen sekä mielenkiinnon suuntautumiseen. Motivaation taustalla vaikuttavat yksilön motiivit, joita ovat esimerkiksi halut, tarpeet, vietit, palkinnot tai rangaistukset. Sisäisessä motivaatiossa yksilöä motivoivat hänestä itsestä peräisin olevat motivaatiot ja hän toimii oman tahtonsa mukaisesti. Ulkoisessa motivaatiossa yksilöä motivoi jokin ulkoinen tekijä kuten palkinto tai rangaistus. Ulkoinen motivaatio on monesti lyhyt kestoisempaa kuin sisäinen motivaatio. (Terveysverkko.)

Opiskelussa motivaatio auttaa opiskelijaa suoriutumaan tehtävistään ja eri opiskeluvaiheista. Hyvin motivoitunut opiskelija tekee häneltä vaaditut suoritukset ja näkee niiden yhteyden ammattiin val-

mistumisen kanssa. Koska opinnot yleensä edellyttävät paljon työtä, vaatii opinnoista menestyksekkäästi suoriutuminen jatkuvaa motivaation ylläpitämistä. Jos opintojen aikana motivaatio laskee, voi sen palauttamiseksi muun muassa tarkastella omia motiiveja ja yrittää löytää uusia sisäisiä eli pitkäkestoisempia motiiveja. (Tuni 2019.)

Vuoden 2011 vaikuttavuustutkimuksessa todettiin vastavalmistuneiden poliisien olevan erittäin motivoituneita valitsemaansa ammattiin. Tutkimuksessa oli haastateltu vastavalmistuneiden poliisien lähiesimiehiä. Tutkimuksessa hyvän motivaation katsottiin olevan nimenomaan yksi vastavalmistuneiden ominaisuuksista. Vasta valmistuneet olivat eritoten motivoituneita poliisin kenttätööhön, mutta motivaatiossa rikostutkintaan sekä liikenteenvalvonnan tehtäviin olisi vielä parannettavaa. (Poliisi 2011.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Opinnäytetyön tekeminen aloitettiin vuoden 2021 lokakuussa. Opinnäytetyössä käytetty aineisto kerättiin Webropol-kyselylomakkeella alkuvuodesta 2022. Kyselyyn oli kaksi viikkoa aikaa vastata. Vastauksia kertyi yhteensä 39 kappaletta kurssin 20201 opiskelijoilta.

4.1 Tutkimusmenetelmät

Tutkimus toteutettiin pääosin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena. Tutkimuksessa kuitenkin hyödynnettiin laadullisen tutkimuksen metodeita triangulaationa. Triangulaatiolla tarkoitetaan erilaisten menetelmien, tutkijoiden, tietolähteiden sekä teorioiden yhdistämistä (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Triangulaation keinoin pyrittiin saamaan kattava kuva valmistuvien opiskelijoiden aikomuksista jatkaa opintoja sekä taustalla vaikuttavista syistä.

4.2 Aineistonkeruu ja analyysi

Linkki kyselyyn lähetettiin suomenkielisen 20201 kurssin opiskelijoille Wilma-viestissä. Viestissä kerrottiin saatesanoina tutkimuksen koskevan opinnäytetyötä ja kurssin 20201 opiskelijoiden jatko-opintoaikomuksia valmistumisen jälkeen.

Tutkimus toteutettiin Webropol -kyselylomakkeella. Webropol -kysely oli tutkimuksen toteuttamisen kannalta sopivin, sillä kurssi 20201 oli opinnäytetyön aloittamishetkellä suorittamassa harjoittelua ympäri Suomea. Webropol- kysely oli tehokas tapa saada kyselyyn vastaamisesta mahdollisimman vaivatonta, lisäksi sillä oli mahdollista tavoittaa mahdollisimman moni 20201 kurssin opiskelija. Webropol -kyselylomakkeella oli helpompi tavoittaa enemmän vastaajia kuin haastatteleamalla yksi kerrallaan. Kyselylomakkeen etuna on myös sen avulla kerätyn aineiston analysoinnin helppous (Hiltunen 2008). Kyselylomake tehtiin huolellisesti, jotta kysymykset olisivat yksinkertaisia, mutta antaisivat myös mahdollisimman hyvän käsityksen vastaajan käsityksistä ja kokemuksista. Lomakkeen suunnittelun lähtökohtana oli saada mahdollisimman kattavasti tietoa tutkimuksen tutkimuskysymyksistä.

Viestissä myös kerrottiin kyselyyn vastaamisen olevan vapaaehtoista sekä vastausten olevan anonymisoituja siten, ettei vastauksista ole mahdollista tunnistaa vastaajaa. Viestissä myös kerrottiin, ettei vastauksia käytettä muuhun kuin opinnäytetyön tekemiseen.

Kyselylomakkeen alussa vastaajia pyydettiin ilmoittamaan sukupuolensa sekä valitsemaan, mihin ikäluokkaan vastaaja kuuluu. Kyselylomake koostui pääosin väittämistä, joihin pystyi vastaamaan asteikolla 1-4 (1 = täysin samaa mieltä, 2 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = jokseenkin eri mieltä ja 4

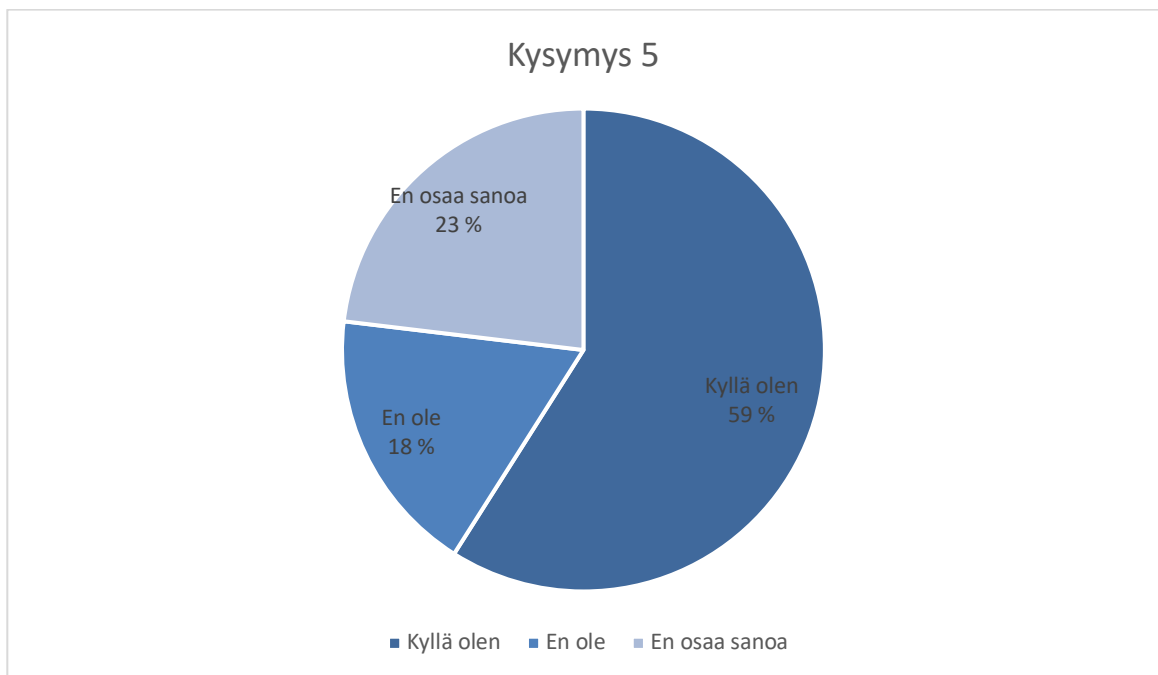
= täysin erimieltä). Kysely oli asteikolla 1–4, sillä näin pyrittiin helpottamaan vastausten analysointia. Asteikolla 1–5 olisi jäänyt keskelle vaihtoehto 3, jolloin vastauksia olisi ollut vaikeampi analysoida.

Kyselyllä kerätyn aineiston analysoinnin ensivaiheessa vastauksia tarkasteltiin karkeasti silmäillen ja tarkoituksena oli hahmottaa, oliko vastauksista havaittavissa selkeitä trendejä ja muodostaa yleiskäsitys aineistosta. Alussa tarkasteltiin myös vastausmääriä sekä vastausten antamiseen käytettyä aikaa. Näin pyrittiin arvioimaan aineiston riittävyttä tutkimuksen tekemiseen. Tämän jälkeen aineistoon perehdyttiin tarkastelemalla vastaajien antamia vastauksia yksittäin sekä kysymyskohtaista prosenttijakaumaa. Tarkoituksena oli saada mahdollisimman hyvä käsitys siitä, miten opiskelijat suhtautuvat jatko-opintoihin.

Vastaajille tarjottiin usean monivalintakysymyksen yhteydessä mahdollisuus täydentää vastaustaan myös sanallisesti, jotta heidän ajatuksensa tulisi paremmin ilmi vastauksesta. Myös avoimista vastauksista yritettiin löytää yhtäläisyyksiä sekä eroja. Niiden avulla pystyttiin täydentämään monivalintakysymyksillä muodostettua käsitystä. Avoimien vastausten merkitys tutkimuksessa oli suuri, sillä niiden avulla saatiin tietoa esimerkiksi siitä, mitkä jatko-opinnot opiskelijoita kiinnostavat sekä sitä, mikä motivoi jatkamaan opintoja. Tämän tiedon kerääminen monivalintakysymyksillä olisi ollut vaikeaa, sillä motivaatio on jokaiselle subjektiivista. Suorilla lainauksilla on tavoiteltu tutkimukselle läpinäkyvyyden lisäämistä.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

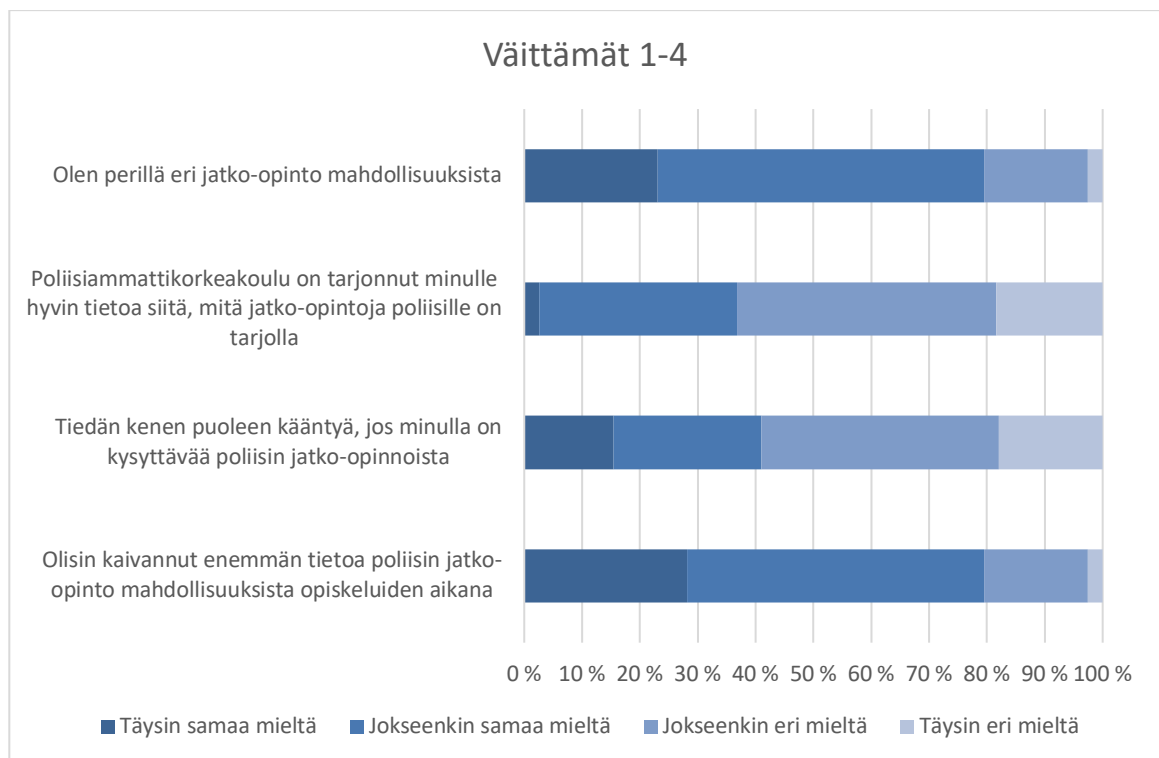
Kyselyyn vastasi yhteensä 39 henkilöä. Vastaajista 54 % oli miehiä ja 46 % naisia. Kyselyyn vastanneista 69 % oli iältään 20–29-vuotiaita. Ainoastaan 18 % vastaajista kertoi suorittaneensa aiemmin korkeakouluopintoja. Suurimmalla osalla opinnot Poliisiammattikorkeakoulussa olivat ensimmäiset korkeakouluopinnot. Kyselyssä kävi ilmi, että valtaosa vastaajista oli kiinnostunut jatko-opinnoista. 59 % vastasi olevansa kiinnostunut jatko-opinnoista ja vain 18 % vastasi, että jatko-opinnot eivät kiinnosta. Lisäksi 23 % vastasi, ettei osaa tarkalleen sanoa kantaansa. Naiset olivat jonkin verran miehiä enemmän kiinnostuneita jatkamaan opintoja. Naisista kolme neljästä ilmoitti olevansa kiinnostuneita jatkamaan opintoja, miehistä jatko-opinnoista oli kiinnostunut vain hieman yli puolet. Vastaajien ikä vaikutti merkittävästi heidän kiinnostukseensa jatko-opintoja kohtaan. Vähiten jatko-opinnoista kiinnostuneita oli ikäluokassa 20–24 vuotta, jossa ainoastaan 47 % kertoi olevansa kiinnostuneita. Suurin kiinnostus oli ikäluokassa 30–34, joista peräti 86 % kertoi olevansa kiinnostunut jatko-opinnoista.

Taulukko 1: Kysymys 5.

Kyselyn alussa pyrin selvittämään, kuinka hyvin vastaajat kokivat tuntevansa erilaiset jatko-opintomahdollisuudet sekä miten he kokivat saaneensa tietoa jatko-opintomahdollisuuksista Poliisiammattikorkeakoulun opintojen aikana. Vastauksissa kävi ilmi, että vastaajat kokivat yleisesti olevansa mielestään hyvin perillä erilaisista jatko-opintomahdollisuuksista. Vastaajista 23 % vastasi

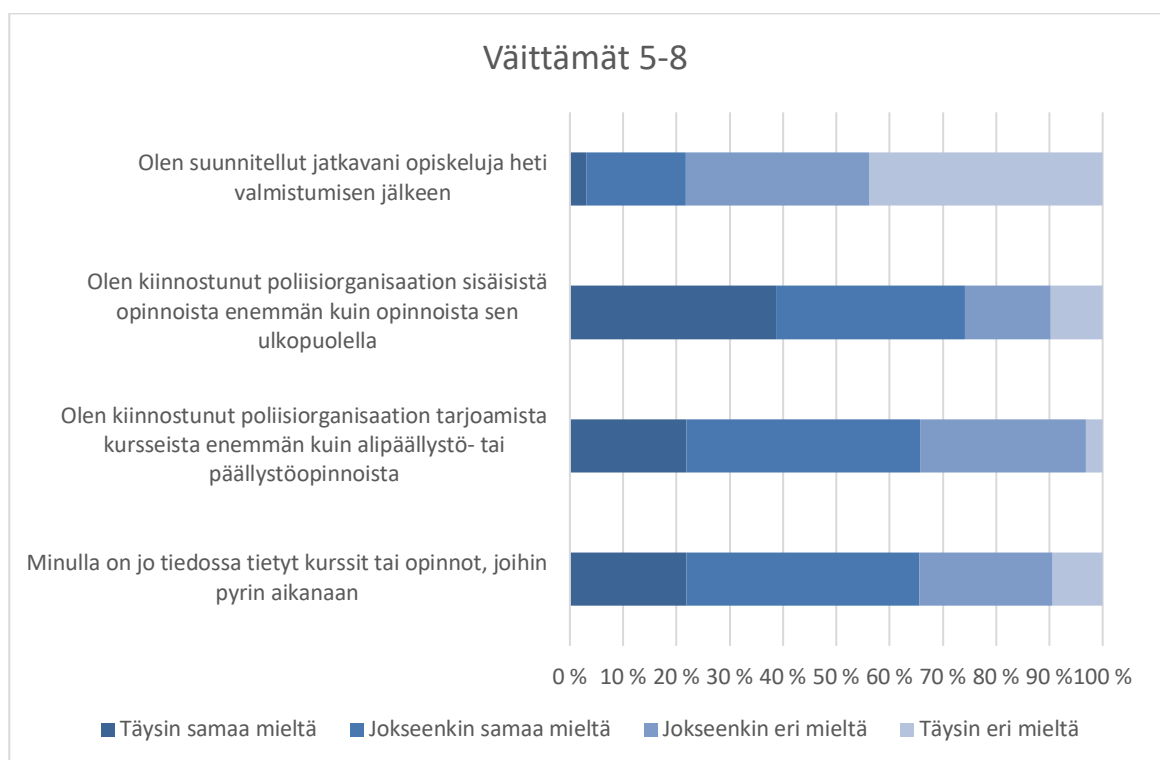
olevansa mielestään hyvin perillä jatko-opinnoista, joita on tarjolla valmistumisen jälkeen. Lisäksi 56 % prosenttia vastaajista koki olevansa jokseenkin perillä jatko-opintomahdollisuuksista. Vastajat kuitenkin kokivat, etteivät olleet saaneet Poliisiammattikorkeakoululta kovin paljon tietoa jatko-opinnoista valmistumisen jälkeen. Vain 3 % prosenttia vastaajista kertoi saaneensa mielestään hyvin tietoa ja 34 % oli saanut mielestään jokseenkin hyvin tietoa. Suurin osa koki, ettei ollut saanut koululta kovin paljolti tietoa jatko-opintomahdollisuuksista. Noin joka viides oli täysin eri mieltä siitä, että oli saanut Poliisiammattikorkeakoululta hyvin tietoa jatko-opintomahdollisuuksista.

Taulukko 2: Väittämät 1—4.

Opiskelijoiden käsitykset henkilöstä, keneltä saisi tietoa jatko-opinnoista, olivat jakautuneet. Osalla oli selkeä tai hyvin selkeä käsitys, kenen puoleen asiassa tulisi kääntyä, mutta samassa suhteessa oli opiskelijoita, jotka eivät tieneet ollenkaan tai ainoastaan osittain, keneltä kysyä jatko-opinnoista. Vastauksista ilmenee, että opiskelijat olisivat kaivanneet jo opintojen aikana enemmän tietoa jatko-opinnoista, joita on mahdollista suorittaa valmistumisen jälkeen. Peräti 80 % vastaajista kertoi, että olisi kaivannut lisää tietoa jatko-opintomahdollisuuksista opiskeluiden aikana. Vastajista 18 % kertoi, ettei jäänyt kaipaamaan lisätietoa.

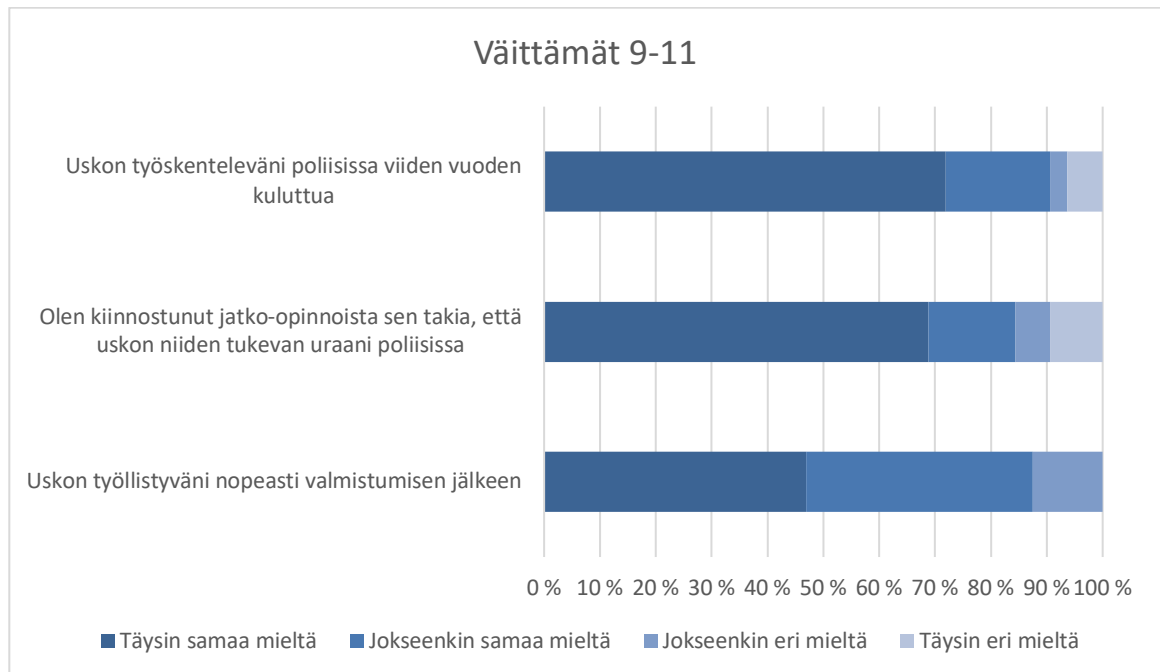
Vain harva oli suunnitellut jatkavana opintoja suoraan valmistumisen jälkeen. Ainoastaan 3 % vastaajista uskoi jatkavansa opintoja suoraan valmistumisen jälkeen ja 19 % uskoi jatkavansa opintoja melko nopeasti valmistumisen jälkeen. Vastaajista suurin osa, yhteensä 78 %, ei suunnitellut jatkavansa opintoja suoraa valmistumisen jälkeen. Opiskelijat olivat vastausten perusteella hyvin kiinnostuneita poliisiorganisaation sisällä suoritettavista opinnoista. Vastaajista 39 % kertoi olevansa kiinnostuneita paljon enemmän ja 36 % jokseenkin enemmän poliisiorganisaation sisällä suoritettavista opinnoista kuin sen ulkopuolella suoritettavista opinnoista. Vain 16 % vastaajista ilmoitti olevansa enemmän kiinnostuneita poliisi organisaation ulkopuolella suoritettavista opinnoista ja ainoastaan 10 % oli paljon enemmän kiinnostuneita ulkopuolella suoritettavista opinnoista.

Taulukko 3: Väittämät 5—8.

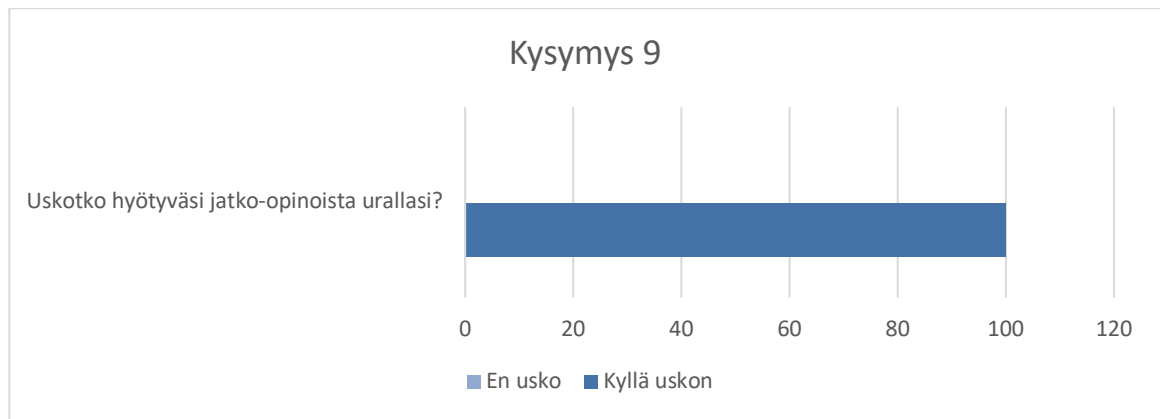
Kyselyssä selvisi myös, että vastaajat olivat hieman enemmän kiinnostuneita muista poliisille suunnatuista kursseista kuin alipäälystön erikoistumisopinnoista tai poliisi (YAMK) -opinnoista. Opiskelijoista 22 % ilmoitti olevansa huomattavasti enemmän kiinnostuneita ja 44 % ilmoitti hieman enemmän kiinnostuneita muista kursseista kuin alipäälystön erikoistumisopinnoista tai poliisi (YAMK) -tutkinnosta. 31 % ilmoitti olevansa enemmän kiinnostuneita ja vain 3 % prosenttia kertoi olevansa

kovasti kiinnostuneita alipäällystön erikoistumisopinnoista tai poliisin (YAMK) -tutkinnosta kuin muista poliisille tarjolla olevista kursseista. Yhteensä 46 % vastaajista oli kokonaan tai osittain tiedossa, miten he aikovat aikanaan jatkaa opintojaan.

Taulukko 4: Väittämät 9—11.

Kyselyssä kävi ilmi, että valtaosa vastaajista uskoo vahvasti tai ainakin jossain määrin työskentelevänsä vielä viiden vuoden kuluttua poliisissa. Kaikkiaan 72 % vastaajista uskoi vahvasti työskentelevänsä vielä viiden vuoden kuluttua. Niin ikään enemmistö vastaajista oli kiinnostunut jatkamaan opintojaan sen takia, että uskoi niiden tukevan uraa poliisissa. Valtaosa vastaajista uskoi työllistyvänsä nopeasti valmistumisensa jälkeen ja ainoastaan harva vastaajista uskoi työllistymisensä vievän aikaa. Vastaajista 47 % uskoi vahvasti nopeaan työllistymiseen ja lisäksi 41 % uskoi jokseenkin nopeaan työllistymiseen.

Taulukko 5: Kysymys 9.

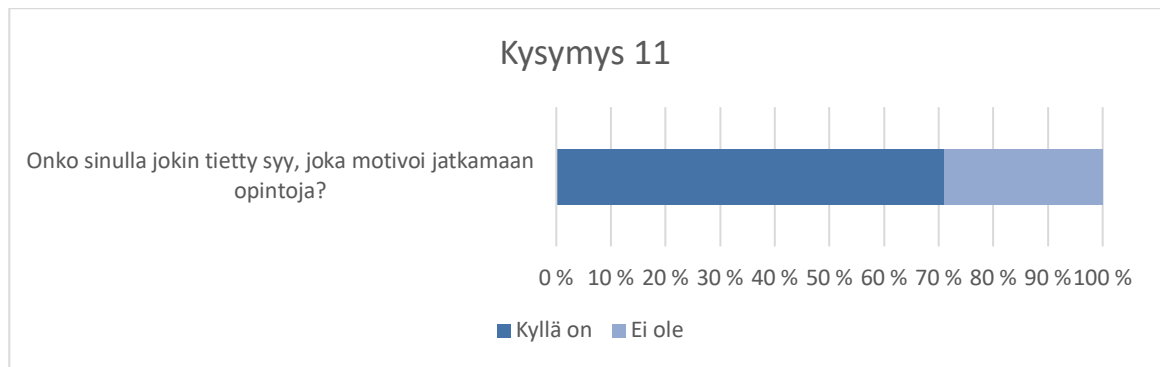
Seuraavassa kohdassa opiskelijoilta kysyttiin uskovatko he hyötyvänsä jatko-opinnoista. Kaikki vastaajista kertoivat yksimielisesti uskovansa, että hyötyvät jatko-opinnoista urallaan. Kysymyksen yhteyteen oli varattu mahdollisuus kertoa, miten vastaaja uskoi hyötyvänsä opintojen jatkamisesta. Vastaajia pyydettiin kertomaan, miten he uskoisivat hyötyvänsä opintojen jatkamisesta, mikäli he vastasivat kysymykseen kyllä. Vastauksissa toistui etenkin halu hankkia uutta osaamista sekä syventää jo opittuja asioita. Tämän lisäksi vastauksista kävi ilmi, että vastaajat näkivät selvän yhteyden jatko-opiskeluilla sekä ammattitaidon lisääntymisellä ja kokivat uuden oppimisen parantavan heidän asemaansa työmarkkinoilla.

”Ammattitaito syvenee ja kurssien avulla kehitän uusia tietoja ja taitoja, joilla osaan tehdä työni paremmin ja saan siihen uusia ulottuvuuksia.”

”Monipuolisemmat työmahdollisuudet.”

”Jatko-opinnot lisäävät ammattitaitoa ja hyödyntävät työskentelyä poliisissa, olipa kyseessä millaiset opinnot tahansa ja olivatpa ne sitten poliisin sisäisiä tai ulkopuolisia opintoja, sillä jo harjoittelussa on huomannut, että kaikkea tietoa ja taitoa voi tarvita.”

”Monipuolisuus kokonaisuudessaan on mielestäni hyvästä työmarkkinoilla, samalla tämä tukee myös oman ammattitaidon kehittämistä. Työurallani olen huomannut, että itsensä kehittämisestä on aina ollut hyötyä.”

Taulukko 6: Kysymys 11.

Kysyttäessä tiettyä syytä, joka motivoi jatkamaan opintoja, kävi ilmi, että vastaajista 29 % ei ole erityistä syytä. 71 % sen sijaan ilmoitti, että heillä on jokin tietty motivoiva tekijä. Vastaajilla oli mahdollisuus kertoa sanallisesti, mikä heitä motivoi ja vastauksissa toistui itsensä ja oman osaamisen kehittäminen. Vastaajat kertoivat tämän lisäksi, että heitä motivoi jatkamana opintoja esimerkiksi mielen pitäminen virkeänä, kunnianhimo sekä uteliaisuus. Alle koottu joitakin vastaajien antamia kommentteja:

"Itsensä kehittäminen ja tavoitteet tuo mielekkyyttä eikä työntekoon leipiinny."

"Mielen virkeänä pitäminen."

"Urakehitys haluamaani suuntaan, uteliaisuus, mielenkiinto, halu oppia ja tietää."

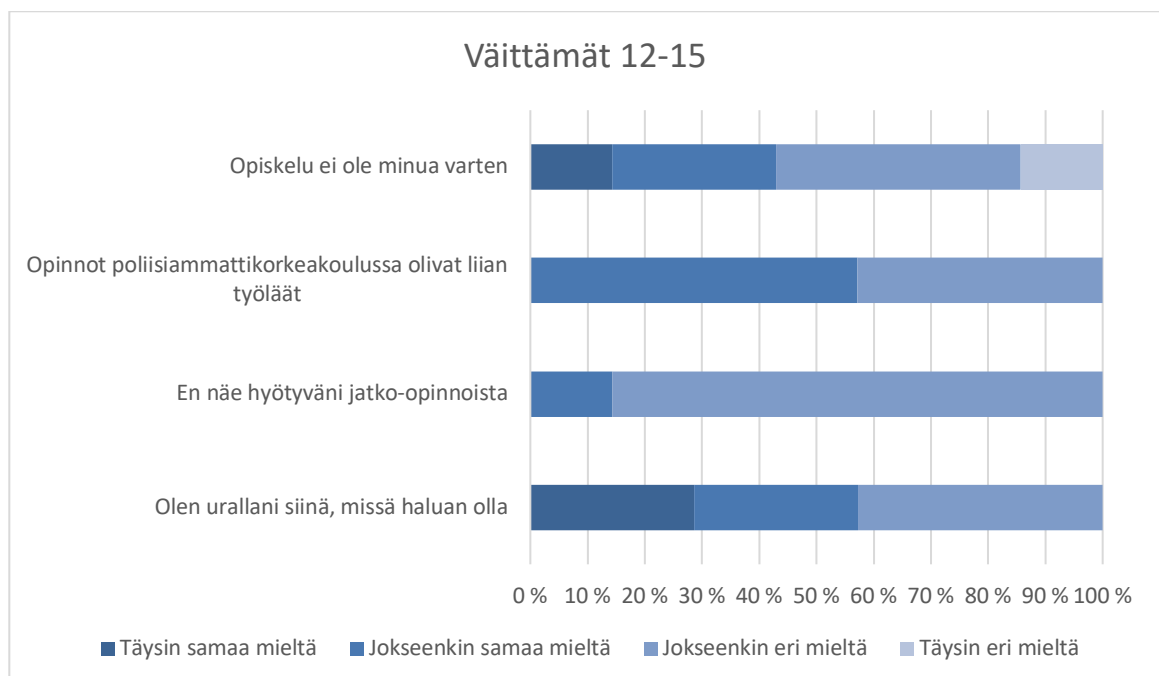
Pyysin vastaajia kertomaan, mitkä opinnot heitä mahdollisesti kiinnostaisivat tulevaisuudessa. Vastauksissa tietyt kurssit toistuivat useasti. Tässä kyselyssä eniten toistuneita vastauksia:

- Vaativien tilanteiden kurssi
- Alipäällystön erikoistumisopinnot ja poliisi (YAMK) -tutkinto
- Poliisikoirakoulutus
- Moottoripyöräkurssi
- Vaativaan tutkintaan liittyvät kurssit
- Joukkojenhallintakurssi

Vastauksissa oli mainittu myös opintojen poliisiorganisaation ulkopuolella kiinnostavan, mutta ainoastaan satunnaisesti. Poliisiorganisaation ulkopuolella opinnoista kiinnostusta herätti oikeustieteen maisteri opinnot, valtiotieteiden maisteri opinnot sekä hallintotieteiden maisterin opinnot.

Kyselyn alussa kysyin vastaajilta, ovatko he kiinnostuneita jatkamaan opintoja valmistumisen jälkeen. 18 % vastaajista ilmoitti, ettei ole kiinnostunut jatkamaan opintoja. Kyselyn lopussa esitin vielä kysymyksiä juuri niille, jotka olivat vastanneet alussa, etteivät ole kiinnostuneita jatko-opinnoista kartoittaakseni syitä valinnan taustalla. Väittämiin vastaajat vastasivat samalla 4-portaisella asteikolla kuin aikaisemmin. Ensimmäinen väite oli: ”opiskelu ei ole minua varten”, joka jakoi vastaajia. 14 % vastaajista oli väitteen kanssa täysin samaa mieltä, 29 % vastaajista oli jokseenkin samaa mieltä, 43 % vastaajista oli jokseenkin samaa mieltä sekä 14 % oli täysin eri mieltä. Kysyttäessä olivatko opinnot Poliisiammattikorkeakoulussa liian työläät, vastaukset eivät mennään kumpaankaan ääripäähän. Vastaajista 57 % oli jokseenkin samaa mieltä ja 43 % oli jokseenkin eri mieltä väitteen kanssa.

Kukaan ei kokenut olevansa täysin samaa mieltä väitteen, joka kuului: ”en näe hyötyväni jatko-opinnoista.” Vastaajista ainoastaan 14 % oli jokseenkin samaa mieltä ja valtaosa eli 86 % oli jokseenkin eri mieltä. Kukaan vastaajista ei myöskään ollut täysin eri mieltä väitteen kanssa. Viimeisellä väitteellä pyrittiin selvittämään, johtuuko kiinnostuksen puute jatko-opintoja kohtaan siitä, että vastaajat ovat jo urallaan siinä missä he haluavat olla. Kävi ilmi, että vastaajista 27 % oli täysin samaa mieltä sekä saman verran oli myös jokseenkin samaa mieltä. 43 % oli jokseenkin eri mieltä väittämän kanssa, mutta kukaan ei ollut täysin eri mieltä.

Taulukko 7: Väittämät 12—15.

Tuloksista kävi ilmi, ettei jatko-opinnoista kiinnostumiseen vaikuttanut se, oliko töitä jo tiedossa valmistumisen jälkeen vai ei. Kyselyssä selvisi, että 55 % vastaajista, kenellä oli töitä tiedossa ennen valmistumista, oli kiinnostunut jatko-opinnoista. Vastaavasti 60 % vastaajista kenellä ei ollut töitä tiedossa ennen valmistumista, oli kiinnostunut jatko-opinnoista.

6 POHDINTA

Tämän tutkimuksen perusteella valmistuvat opiskelijat kokevat hyötyvänsä jatko-opiskelusta monin tavoin. Oli yllättävää, kuinka moni kyselyyn vastanneista oli kiinnostunut jatkamaan opintoja, sillä poliisi (AMK)- tutkinnon opintojen ollessa loppusuoralla, olisi voinut odottaa monen odottavan työ-elämään siirtymistä ja tämän näkymistä vastauksissa. Kuitenkin valtaosa vastaajista kertoi olevansa kiinnostunut jatkamaan opintoja. Vastauksissa korostui etenkin opiskelun ja ammattitaidon kehittymisen yhteys, sillä moni jatko-opiskeluista kiinnostunut kertoi syyksi omien tietojen ja taitojen kehittämisen. Mielestäni tämä kertoo siitä, että Poliisiammattikorkeakoulu on onnistunut tekemään poliisi (AMK)- tutkinnosta sellaisen, että opiskelijat ovat ymmärtäneet ammattitaidon merkityksen poliisin työssä sekä tutkinnosta on tehty juuri sopivan haastavaa niin, että moni vastaajista on valmiina tulevaisuudessa opiskelemaan lisää. Moni oli kiinnostunut nimenomaan kursseista, joita Poliisiammattikorkeakoulu tarjoaa.

Mielestäni monen opiskelijan kiinnostus jatko-opintoihin kertoo myös opiskelijoiden motivaation tasosta sekä luonteesta yleisesti. Poliisi (AMK)- tutkinnon ollessa korkeakoulututkinto, vaaditaan sen suorittamiseen sen mukaisesti työtä. Opiskelusta ison osan vie harjoittelu, jonka aikana opiskelijat joutuvat työn lisäksi tekemään satunnaisia koulutehtäviä. Poliisin työ itsessään on todella monipuolista, vaativaa sekä mahdollisesti vuorotyötä. Tästä huolimatta moni valmistuva olisi vielä opintojen ollessa kesken valmiina jatkamaan opiskelua ja ilmoitti perusteluksi muun muassa itsensä haastamisen.

Opintojen aikana ei opiskelijoille kerrottu paljoa jatko-opintomahdollisuuksista ja tämä näkyi vastauksissa. Moni vastaajista olisi kaivannut lisää tietoa. Tietoa jatko-opinnoista sai ripotellen esimerkiksi opettajien esitellessä itsensä ja kertoessa, miten ovat päätyneet siihen missä ovat nyt. Moni kuitenkin kertoi olevansa mielestään melko hyvin perillä erilaisista jatko-opinto mahdollisuuksista. Mielestäni tämä kertoo opiskelijoiden ottaneen itse selvää jatko-opinnoista, sillä moni kertoi samalla tietävänsä ainakin jossain määrin, miten aikoo jatkaa opintoja valmistumisen jälkeen.

Ei ollut yllättävää, että suurin osa valmistuvista näki itsensä työskentelemässä poliisissa vielä viiden vuoden kuluttua sekä oli kiinnostunut jatko-opinnoista nimenomaan sen takia, että uskoi niiden tukevan heidän uraansa poliisissa. Mielestäni poliisiopintojen käyttäminen ”ponnahduslautana” muihin opintoihin ei olisi välttämättä kaikista helpoin reitti korkeakouluopintojen pariin. Uskonkin, että ainakin osa heistä, ketkä vastasivat, etteivät usko työskentelevänsä poliisissa viiden vuoden kuluttua, olivat huomanneet kesken opintojen olevansa kiinnostuneita jostain muusta kuin poliisin työstä. Olin yllätynyt vastaajien, ketkä olivat iältään vanhempia tai olivat jo ehtineet suorittaa jokin

toisen korkeakoulututkinnon, olevan yhtä kiinnostuneita jatko-opinnoista kuin iältään nuoremmat vastaajat.

Lisäksi pohdin sitä, kuinka moni todella jatkaa opiskelua valmistumisen jälkeen ja millaisella aika-
taululla opintoja mahdollisesti jatketaan. Saattaa olla, että vaikka kiinnostusta jatkokouluttautumiseen olisi, voi työpaikan saaminen tai esimerkiksi motivaatioon liittyvät tekijät vaikuttavat siihen, että jatko-opiskelun aloittaminen siirtyy uran myöhempään vaiheeseen. Lisäksi jatkokouluttautumisen siirtyminen myöhemmälle vaiheelle voisi nostaa todennäköisyyttä toiselle alalle uudelleen-
kouluttautumiseen. Myös poliisin työllisyystilanne vaikuttaa siihen, jatketaanko opiskelua valmistumisen jälkeen. Työelämän putkeen joutuminen saattaa vähentää todennäköisyyttä jatko-opiskeluun –
jatko-opiskelu voidaan nähdä työläänä etenkin, jos jatko-opiskelu tapahtuu työn ohella. Opintova-
paalle jääminen saattaa taas aiheuttaa esimerkiksi taloudellista huolta, jolloin työssä jatkaminen
saattaa tuntua turvallisemmalta. Vastaavasti työttömäksi jääminen saattaa lisätä jatkokouluttautu-
misen todennäköisyyttä. Organisaation sisäisten opintojen lisäksi työttömyyden tilanteessa oleva
vastavalmistunut poliisi saattaa harkita myös kokonaan alanvaihtoa.

Vastausten perusteella vaikuttaisi, että valmistuvat opiskelijat näkevät selvän hyödyn uusien asioi-
den oppimisessa. Uskoisin, että oppimisen arvoa nostaa nykypäivän kova kilpailu työpaikoista työ-
markkinoilla. On jokaisen hakijan etu, jos he pystyvät tuomaan pöytänsä osaamista, jota muilla työtä
hakevilla ei ole ja josta on hyötyä työn tekemisessä. Tämä on keino erottua muista haijoista ja hel-
pottaa työn saamista. Poliisiopiskelijoiden taustat yhden kurssin sisällä saattavat poiketa täysin toi-
sistaan. Osalla saattaa olla runsaasti työkokemusta aloittaessaan poliisiopinnot, kun moni opiskeli-
joista ei ole juurikaan kerennyt olemaan työelämässä ennen opintojen aloittamista. On todennä-
köistä, että työelämässä olleet ovat kerenneet hankkimaan osaamista, jota he voivat hyödyntää
ammattissaan. Uskon, että tällaisesta kokemuksesta on hyötyä työhakemisessa. Ajattelisin tämän
osaltaan myös nostavan rimaa työmarkkinoilla. Se saattaisi myös kannustaa opiskelemaan lisää
sellaisia henkilöitä, kenellä työkokemusta ei ole, jotta he pystyisivät paremmin kilpailemaan työpai-
koista.

Itselleni jäi harjoittelun aikana käsitys, että poliisissa työntekijöiden opiskeluun suhtaudutaan myön-
teisesti. Usealla harjoittelunaikaisella työkaverillani oli jotain erityisosaamista, joka tuki poliisityötä
ja monet olivat hankkineet osaamisensa juuri poliisiorganisaation tarjoamilla kursseilla. Osaamisen
hankkiminen on mielestäni sijoitus, josta hyötyvät pitkässä juoksussa niin työntekijä kuin myös
työnantaja. Vaikka opiskelua suorittava työntekijä saattaa olla hetkellisesti poissa vahvuudesta, on
se kuitenkin vain hetkellistä. Täytyy muistaa myös, ettei oman osaamisen kehittämisen ei tarvitse

aina tarkoittaa kurssille osallistumista. Muun muassa työhön liittyvien asioiden itseopiskelu on loistava tapa kehittää omaa osaamista. Poliisissa on mahdollista myös harjaantua eri tehtävissä työkierrolla, joka tarjoaa uusia toimintatapoja ja malleja. Kun poliiseja on Suomessa suhteessa väkilukuun vähän, mielestäni osaamisen kehittäminen on loistava tapa ottaa käytössä olevista resursseista mahdollisimman paljon irti. Mitä tulee osaamisen ja ammattitaidon kehittämiseen poliisi-työssä, tieto ei todellakaan lisää tuskaa – väittäisin jopa päinvastoin.

Tutkimusteema on mielenkiintoinen ja näkisin, että aiheessa olisi enemmänkin tutkittavaa. Tässä vaiheessa poliisiopiskelijat ovat saaneet harjoittelussa hieman esimakua työelämästä, ja työelämä näyttäytyy monelle valmistumisen jälkeisenä tavoitteena. Olisikin mielenkiintoista tutkia, millaisella aikataululla opiskelusta ja jatkokoulutautumisesta kiinnostuneet poliisit todella jatkavat opiskelua vai jatkavatko niitä välttämättä ollenkaan. Lisäksi olisi mielenkiintoista selvittää mikä aiheuttaa sen, että jatkokoulutautumaan pyritään tai vastaavasti mikä pitää poliisit jatkokoulutautumisen ulkopuolella.

7 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS JA EETTISET PERIAATTEET

7.1 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuutta on hyvä tarkastella monesta näkökulmasta. Tässä tutkimuksessa asetettuihin tutkimuskysymyksiin saatiin tutkimuksen tavoitteiden mukaiset vastaukset. Tästä syystä voidaan todeta, että kyselylomake oli toimiva tapa kerätä aineistoa tällaiseen tutkimukseen. Tämän lisäksi kyselylomaketta voidaan pitää melko luotettavana aineistonhankintamenetelmänä. Kyselylomakkeessa on myös omat haasteensa. Jokainen vastaaja täytti lomakkeen omalla ajallaan valvomattomissa olosuhteissa. Tällöin ei voida olla varmoja siitä, että vastaajat olivat ainoastaan Poliisi-ammattikorkeakoulun opiskelijoita. Voidaan kuitenkin ajatella, että poliisiopiskelijat ovat velvollisuudentuntoisia ja tarkkoja, eivätkä jaa ulkopuolisille kuulumatonta tietoa organisaation ulkopuolelle. Tästä syystä voidaan ajatella, että tutkimuksen aineistonkeruu on myös tältä osin melko luotettava.

Tutkimuksessa käytettiin Webropol-kyselylomaketta, joka kerää tietoa muun muassa siitä, kuinka kauan kukin vastaaja käytti aikaa kyselyyn vastaamiseen. Tällaisesta tiedosta voidaan päätellä sitä, kuinka tarkasti tai perehtyneesti vastaajat vastasivat kyselyyn. Tämä takia on mahdollista, että osa vastaajista ei ole vastannut kyselyyn tarkasti ja todenmukaisesti. Kyselyssä annettujen vastausten kestossa ei kuitenkaan havaittu merkittäviä poikkeavuuksia. Vastaajien vastausten todenmukaisuutta olisi voitu selvittää määrittelemällä testikysymyksiä, joiden vastausten perusteella olisi voitu arvioida vastaajan vastausten yhtäläisyyttä sekä sen kautta vastausten todenmukaisuutta.

Tätä tutkimusta voidaan pitää melko luotettavana Poliisi-ammattikorkeakoulun kurssin 20201 näkökulmasta. Tutkimukseen osallistui yli puolet kurssin kokonaisopiskelijamäärästä. Tutkimusta ei voida kuitenkaan yleistää muihin kursseihin tai esimerkiksi muihin koulutuksiin. Tutkimuksen tuloksia voidaan kuitenkin hyödyntää, mikäli teemaa halutaan tarkastella laajemmin useampien kurssien näkökulmasta.

7.2 Eettiset periaatteet

Tieteellinen tutkimus voi olla eettisesti hyväksyttävää sekä luotettavaa ja tutkimuksen tulokset luotettavia vain, jos tutkimus on suoritettu hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti. Hyvä tieteellinen käytäntö näkyy tässä tutkimuksessa esimerkiksi seuraavien lähtökohtien kautta. Tutkimusetiikan mukaan hyvän tieteellisen käytännön keskeisiä lähtökohtia ovat se, että tutkimuksessa noudatetaan tiedeyhteisön tunnustamia toimintatapoja. Tiedeyhteisön tunnustamia toimintatapoja ovat rehellisyys, yleinen huolellisuus sekä tarkkuus tutkimustyössä, tulosten tallentamisessa ja esittämisessä sekä tutkimusten ja niiden tulosten arvioinnissa. Tutkimukseen sovelletaan myös tieteellisen

tutkimuksen kriteerien mukaisia ja eettisesti kestäviä tiedonhankinta-, tutkimus- ja arviointimenetelmiä. Lisäksi tulee huomioida tieteelliseen tutkimukseen kuuluva avoimuus ja vastuullisuus tiedeviestinnän näkökulmasta. Tutkijan näkökulmasta tutkijan tulee ottaa huomioon muiden tutkijoiden tekemä työ esimerkiksi viittaamalla asianmukaisesti muiden tutkijoiden julkaisuihin ja kohdella muiden tutkijoiden töitä asianmukaisella tavalla. Tutkimus tulee suunnitella ja toteuttaa sekä siitä tulee raportoida asianmukaisella tavalla. Lisäksi tutkimuksesta syntyneet tietoaineistot tallennetaan tieteelliselle tiedolle asetettujen vaatimusten mukaan. Tutkimuksen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee myös huolehtia tutkimuslupien hankinnasta sekä toteuttaa tarvittaessa eettinen ennakoarviointi. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2012, 6.)

Tutkimuksessa huolehdittiin hyvän tieteellisen käytännön keskeisistä lähtökohdista. Tutkimuksen eri vaiheissa tutkimusprosessin kaikkiin vaiheisiin suhtauduttiin huolellisuudella ja tarkkuudella. Tutkimusprosessi aloitettiin taustakirjallisuuteen perehtymällä sekä tutkimussuunnitelman luomisella. Laaja taustatyö auttaa tunnistamaan aikaisemman tutkittavasta aiheesta tehdyn tutkimuksen. Tutkimussuunnitelman avulla tutkimusprosessista voitiin luoda alustava suunnitelma, joka tuki tutkimusprosessin edistymistä. Tutkimussuunnitelma on tärkeässä osassa eettisestä näkökulmasta tarkasteltuna –tutkimussuunnitelman avulla tutkija pohtii tutkimustaan etukäteen erilaisista eettisistä näkökulmista. Tällöin myös itse tutkimus on mahdollista suorittaa huomioiden eettiset periaatteet.

Aineiston keruussa sekä aineiston analysoinnissa huolehdittiin eettisistä periaatteista. Aineisto kerättiin niin, että siinä kysyttiin vain tutkimuksen toteutuksen kannalta oleelliset asiat. Tutkimuksessa ei esimerkiksi selvitetty tutkittavien nimeä tai tarkkaa ikää. Tutkittavien ei myöskään tarvinnut kertoa sukupuoltaan. Sähköisessä aineistonkeruussa tunnistetietona voidaan pitää myös sähköpostiosoitetta (Kuula, 2011). Kyselyssä käytetty lomake ei kuitenkaan kerännyt vastaajilta sähköpostiosoitteita. Voidaankin todeta, että tutkimus oli anonyymi ja tutkimukseen vastanneita vastaajia ei voida tunnistaa vastausten perusteella. Tästä huolimatta aineistoa käsiteltiin anonyymisti. Tutkimuksen aikana vain tutkijalla oli pääsy aineistoon ja aineisto hävitettiin sen tarkastelun jälkeen.

Lisäksi tutkija analysoi aineistoa puolueettomasta näkökulmasta. Tutkijan on tärkeä tiedostaa oma asemansa tutkijana ja erottaa se mahdollisesta muusta asemasta esimerkiksi opiskelijana. Tutkijan on hyvä tarkastella omaa tekemistään tutkimusprosessin aikana reflektoiden, jotta puolueettomuus tutkimuksen toteutuksessa säilyy.

Tutkimuksen raportointi toteutettiin asianmukaisella tavalla. Tutkimusraportti edustaa tieteelliselle tekstille määriteltyjä piirteitä. Käytettyihin lähteisiin on viitattu ja muiden tutkijoiden työ on huomioitu asianmukaisella tavalla. Lopullinen raportti tulee olemaan julkinen, mikä edustaa avoimen tieteen periaatetta.

8 YHTEENVETO

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää poliisiksi valmistuvien opiskelijoiden aikomuksia jatkaa opintojaan tulevaisuudessa sekä selvittää millaisia syitä opiskelijoilla on opintojen jatkamisen taustalla. Tutkimuksen tutkimuskysymyksiä olivat seuraavat: kuinka moni valmistuva aikoo tai suunnittelee jatkavansa opintoja valmistumisen jälkeen, millä tavoin ja kuinka nopeasti opintoja aiotaan jatkaa ja mitkä ovat syitä, joiden takia valmistuvat aikovat jatkaa opintoja?

Tutkimuksen teoriaosuudessa käsiteltiin poliisikoulutusta yleisesti sekä yleisimpiä ja tavanomaisimpia kursseja sekä muita tapoja, joiden avulla poliisit voivat täydentää osaamistaan. Osiossa käytiin läpi niin poliisiorganisaation sisällä suoritettavia jatko-opintoja kuin myös organisaation ulkopuolella suoritettavia opintoja. Tutkimuksessa vastaajien toimesta esille nousseet kurssit, joita voi suorittaa poliisiorganisaatiossa, esiteltiin tutkimuksen teoriaosuudessa. Teoriaosuudessa käsiteltiin myös ulkoisten tekijöiden merkitystä opintojen jatkamiselle.

Tutkimus toteutettiin pääosin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena, mutta siinä hyödynnettiin laadullisen tutkimuksen metodeja triangulaationa, jotta tarkasteltavasta aiheesta saataisiin mahdollisimman kattava käsitys. Kysely tehtiin Webropol- kyselylomakkeella, joka oli sopivan tapa kerätä tietoa ympäri Suomea harjoittelussa olevilta opiskelijoilta. Linkki kyselyyn Wilma-viestissä kurssin 20201 opiskelijoille, joita on yhteensä 69 ja heille annettiin kaksi viikkoa aikaa vastata siihen. Kyselyyn vastasi yhteensä 39 opiskelijaa, jolloin kyselyn osallistumisprosentiksi muodostui 56 %. Kyselyssä vastaajia verrattiin toisiinsa heidän ikänsä ja sukupuolensa perusteella. Voidaan katsoa kyselyllä saadun tiedon edustavan tyydyttävästi kurssin yleisiä näkemyksiä asiasta, sillä sukupuoli ja iät olivat jakautuneet vastaamaan kurssin opiskelijajakaumaa.

Tutkimuksessa kävi ilmi, että melko monella valmistuvalla opiskelijalla on suunnitelmissa jatkaa opintojaan. Ainoastaan harva aikoi jatkaa opintoja suoraan valmistumisen jälkeen. Selvä enemmistö aikoi jatkaa opintoja poliisiorganisaation tarjoamien kurssien avulla ja suunnitteli niiden tukevan heidän uraansa poliisissa. Valtaosa uskoi tämän olevan keino päästä itseä kiinnostaviin työtehtäviin sekä uskoi työskentelevänsä poliisissa vielä viiden vuoden kuluttua. Tutkimuksesta kävi ilmi, kuinka moni opiskelija näki selvän yhteyden oman ammattitaidon kehittämisen ja jatko-opiskelulla.

Lopussa pohdin syitä sille, miksi niin usea opiskelija osoitti kiinnostusta jatko-opintoja kohtaan sekä kuinka moni kiinnostusta osoittaneista aikoo todellisuudessa opintoja jatkaa työelämään siirryttyään. Pohdin myös itselleni jäänyttä vaikutelmaa, että poliisiorganisaatiossa suhtauduttaisiin positiivisesti jatko-opiskeluun. Lisäksi mietin erilaisia jatkotutkimusmahdollisuuksia aiheen ympärille.

LÄHTEET

Aaltonen, Iiro & Eskola, Janne 2020. Cz Scorpion Evo 3 A1 -Konepistoolin koulutusmateriaali poliisi (amk) – opetukseen. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/346012/ON_Aaltonen_Eskola.pdf?sequence=2&isAllowed=y Viitattu: 31.03.2022.

Anttila, Valter 2020. Itsensä kehittäminen ja ura- polku Hämeen poliisilaitoksella Päijät-Hämeen kenttäjohtoalueella. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/343412/ON_Anttila.pdf?sequence=2&isAllowed=y#page26 Viitattu 25.01.2022

Heikkilä, Jenna 2020. Rikospaikalla suoritettavan teknisen tutkinnan kertauskoulutus ensipartiolle. Luettavissa: [https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/345963/ON_Heikkilä.pdf?sequence=2&isAllowed=y](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/345963/ON_Heikkila.pdf?sequence=2&isAllowed=y) Viitattu: 31.03.2022.

Helsingin Sanomat 1994. Mellakkapoliisien koulutus aloitettu Suomessa. Luettavissa: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000003378301.html> Viitattu: 31.03.2022.

Helsingin Yliopisto 2022. Soveltuvat opinnot maisterihaussa. Luettavissa: <https://www.helsinki.fi/fi/hakeminen-ja-opetus/hae-kandi-ja-maisteriohjelmiin/yhteishaku/soveltuvat-opinnot-maisterihaussa> Viitattu: 5.4.2022.

Hiltunen 2008. Kyselytutkimus. Graduryhmä. Luettavissa: <http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/kyselytutkimus.pdf> Viitattu: 19.04.2022

Himberg, Kimmo 2021. Petinkö opiskelijoille antamani lupauksen? Luettavissa: <https://polamk.fi/blogi/-/blogs/petinko-opiskelijoille-antamani-lupauksen-> Viitattu: 4.4.2022.

<https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/124266/978-952-359-028-1.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Jalosalmi, Henna-Maria 2016. Suomen poliisin taktinen neuvottelu. Neuvottelijoiden käsityksiä ja kokemuksia vuorovaikutusilmioistä. Luettavissa: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/50000/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201605312782.pdf?sequence=1&isAllowed=y> Viitattu: 31.03.2022.

Kaleva 2007. Oulussa toimii pohjoisen oma Karhu-ryhmä. Luettavissa: <https://www.kaleva.fi/oulussa-toimii-pohjoisen-oma-karhu-ryhma/2350802> Viitattu: 29.03.2022.

Katila, Jarmo 2021. ”Minkälaisia näkemyksiä poliisiyksiköiden päällikkötasolla on poliisi (ylempi AMK) -tutkinnosta?” Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/508728/YAMK_Katila.pdf?sequence=2 Viitattu: 25.3.2022.

KEVA. Työkierto vahvisti osaamista ja vähensi sairauspoissaoloja Kaarinassa. Luettavissa: <https://www.keva.fi/uutiset-ja-artikkelit/tyokierto-vahvisti-osaamista-ja-vahensi-sairauspoissaoloja-kaarinassa/> Viitattu: 8.4.2022

Korhonen, Rosa-Liina 2020. Taktinen neuvottelu suorittajan näkökulmasta. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/352468/ON_Korhonen.pdf?sequence=2&isAllowed=y Viitattu: 31.03.2022.

Koulutus 2019. Mitä on osaamisen kehittäminen? Luettavissa: <https://www.koulutus.fi/oppaat/mita-on-osaamisen-kehittaminen-15630> Viitattu:8.4.2022

Kuula, Arja 2011. Tutkimusetiikka: aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys. Viitattu 25.4.2022.

Lappeenrannan teknillinen yliopisto 2016. Yrityksen aineeton pääoma vaikuttaa merkittävästi innovatiivisuuteen. https://www.lut.fi/uutiset/-/asset_publisher/h33vOeufOQWn/content/yrityksen-aineeton-paaoma-vaikuttaa-merkittavasti-innovatiivisuuteen Viitattu: 8.4.2022

Opintopolku 2022. Kuka voi hakea yliopistoon? Luettavissa: <https://opintopolku.fi/wp/yliopisto/kuka-voi-hakea-yliopistoon/> Viitattu 26.01.2022.

Opintopolku. Valmistaudu korkeakoulujen yhteishakuun. Luettavissa: <https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/valmistaudu-korkeakoulujen-yhteishakuun#hakukelpoisuus-yliopistoon> Viitattu: 5.4.2022.

Poliisi (AMK) -tutkinto. Opetussuunnitelma. Lukuvuodet 2020–2022. Luettavissa: <https://polamk.fi/documents/25254699/37709942/Poliisi-amk-opetussuunnitelma.pdf/739255c8-04c2-f693-c381-0128bbe13c09/Poliisi-amk-opetussuunnitelma.pdf?t=1602071169977> Viitattu: 15.02.2022.

Poliisi (ylempi AMK) -tutkinto. Opetussuunnitelma. Lukuvuodet 2020–2022. Luettavissa: <https://polamk.fi/documents/25254699/37709942/Poliisi-ylempi-AMK-opetussuunnitelma.pdf/164ae615-8903-6eb5-62cb-f84a0a704aa4/Poliisi-ylempi-AMK-opetussuunnitelma.pdf?t=1631696818140> Viitattu: 28.03.2022.

Poliisi 2020. Haku ja valinta YAMK. Luettavissa: <https://polamk.fi/haku-ja-valinta-yamk> Viitattu: 28.03.2022.

Poliisi 2020. Moottoripyöräpoliisien koulutus. Luettavissa: <https://polamk.fi/moottoripyorapoliisien-koulutus> Viitattu: 1.4.2022.

Poliisi 2020. Poliisikoirakoulutus. Luettavissa: <https://polamk.fi/poliisikoirakoulutus> Viitattu: 28.03.2022.

Poliisi 2020. Poliisikoiralaitos. Luettavissa: <https://polamk.fi/poliisikoiralaitos> Viitattu: 28.03.2022.

Poliisi 2020. Poliisin täydennyskoulutus. Luettavissa: <https://polamk.fi/poliisin-taydennyskoulutus> Viitattu: 28.03.2022.

Poliisi 2020. Vuoden Poliisiksi vaativien tilanteiden toiminnan kehittäjä. Luettavissa: <https://poliisi.fi/-/vuoden-poliisiksi-vaativien-tilanteiden-toiminnan-kehittaja> Viitattu: 29.03.2022.

Poliisi 2021. Turvallisuus on arvovalinta – halutaanko siitä tinkiä? Poliisi varautuu sopeuttamiseen. Luettavissa: <https://poliisi.fi/-/turvallisuus-on-arvovalinta-halutaanko-siita-tinkia-poliisi-varautuu-sopeuttamiseen> Viitattu: 4.4.2022.

Poliisiammattikorkeakoulu 2011. Vaikuttavuustutkimus: Vastavalmistuneet opiskelijat ovat motivoituneita ja osaavia. Luettavissa: <https://polamk.fi/-/vaikuttavuustutkimus-vastavalmistuneet-poliisit-ovat-motivoituneita-ja-osaavia> Viitattu: 22.04.2022

Poliisiammattikorkeakoulu. Polamk lyhyesti. Luettavissa: <https://polamk.fi/polamk-lyhyesti> Viitattu: 14.4.2022

Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma. Ammatillinen täydennyskoulutus. Partiokoiraohjaajan erikoistumisopinnot. Luettavissa: <https://polamk.fi/documents/25254699/37709942/Partiokoiraohjaajan-erikoistumisopinnot-opetussuunnitelma.pdf/92d81a2a-a14b-8b8a-3f37-c98b761d88d3/Partiokoiraohjaajan-erikoistumisopinnot-opetussuunnitelma.pdf?t=1616568437021> Viitattu: 28.03.2022.

Poliisihallitus 2017. Poliisin osaamisen kehittämisen strategia. Luettu 3.5.2022. Viitattu: 23.04.2022.

Rokkanen, Miikka & Uusitalo, Roope 2010 Katosivatko elinikäiset työpaikat? Luettavissa: <https://docplayer.fi/9994691-Katosivatko-elinikaiset-tyopaikat.html> Viitattu: 6.4.2022.

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006. Kvalimotiv. Luettavissa: https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L2_3_2_4.html Viitattu: 19.4.2022.

SITRA 2017. Työelämä tutkimus 2017: Somen kautta voi löytää töitä tai tulla löydettyksi. Luettavissa: <https://www.sitra.fi/uutiset/tyoelamatutkimus-2017-yli-puolet-suomalaisista-vahtanut-ammattia-tai-alaa/> Viitattu 3.1.2022.

Sutela, Hanna & Lehto, Anna-Maija 2014: Työolojen muutokset 1977–2013. Luettavissa: https://www.stat.fi/tup/julkaisut/tiedostot/julkaisuluettelo/ytmv_197713_2014_12309_net.pdf Viitattu: 6.4.2022.

Terveysverkko. Motivaatio. Luettavissa: <https://www.terveysverkko.fi/tietopankki/terveysliikunta/motivaatio/> Viitattu: 23.04.2022.

Tikkanen, Timi 2017. Teknisen tutkinnan valokuvausopas. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/127917/ON_Tikkanen_Teknisen_tutkinnan_valokuvausopas_teorია.pdf?sequence=1&isAllowed=y Viitattu: 1.4.2022.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Luettavissa: https://tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf. Viitattu 25.4.2022.

Viitaniemi, Nea & Vuorinen Sanna 2021. Reitit rikostorjuntasektorin alipäälystövirkkaan. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/510788/ON_Viitaniemi_Vuorinen.pdf?sequence=2 Viitattu: 25.03.2022.

Vuorensyrjä, Matti 2021. Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarviointi 2021. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/500709/Raportti_138_Polamk.pdf?sequence=1&isAllowed=y Viitattu: 4.4.2022.

YLE 2016. ”Käytetään erittäin suurella harkinnalla” – Poliisi esittelee voimankäyttövälineensä. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9334858> Viitattu: 29.03.2022.

YLE 2019. Rikollisilla on jatkuvasti järeämpiä aseita, mutta niin on poliisillakin – nykyinen laki mahdollistaa jopa sarjatuliaseet. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10966165> Viitattu: 31.03.2022.

YLE 2021. Maarit Hänninen juttelee itsetuhoisille ihmisille ja ratkoo panttivankitilanteita töikseen: ”Tehtävään ei voi valmistautua”. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-12198164> Viitattu 31.03.2022.

LIITE 1: KYSELYLOMAKE

Kurssin 20201 jatko-opintoaikomukset

Tämän kyselyn tarkoituksena on kerätä tietoa kurssin 20201 aikomuksista jatko-opintoihin valmistumisen jälkeen. Kysely toteutetaan opinnäytetyötä varten. Vastaaminen kyselyyn on vapaaehtoista. Vastaukset kyselyyn ovat anonyymejä.

1. Sukupuoli *

- Nainen
- Mies
- Muu

2. Mikä on ikäsi? *

- 20-24 vuotta
- 25-29 vuotta
- 30-34 vuotta
- 35-39 vuotta
- + 40 vuotta

3. Oletko suorittanut jonkin muun korkeakoulututkinnon ennen opintojasi Poliisiammattikorkeakoulussa?

- Kyllä olen
- En ole

4. Onko sinulla tiedossa töitä heti valmistumisen jälkeen?

- Kyllä on
- Ei ole

5. Oletko kiinnostunut jatko-opinnoista valmistumisen jälkeen? *

- Kyllä olen
- En ole
- En osaa sanoa

6. Valitse itseäsi parhaiten kuvaava vaihtoehto

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Olen perillä eri jatko-opinto mahdollisuuksista	☐	☐	☐	☐
Poliisiammattikorkeakoulu on tarjonnut minulle hyvin tietoa siitä, mitä jatko-opintoja poliisille on tarjolla	☐	☐	☐	☐
Tiedän kenen puoleen kääntyä, jos minulla on kysyttävää poliisin jatko-opinnoista	☐	☐	☐	☐
Olisin kaivannut enemmän tietoa poliisin jatko-opinto mahdollisuuksista opiskeluiden aikana	☐	☐	☐	☐

7. Valitse itseäsi parhaiten kuvaava vaihtoehto

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Olen suunnitellut jatkavani opiskeluja heti valmistumisen jälkeen	☐	☐	☐	☐
Olen kiinnostunut poliisiorganisaation sisäisistä opinnoista enemmän kuin opinnoista sen ulkopuolella	☐	☐	☐	☐

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Olen kiinnostunut poliisiorganisaation tarjoamista kursseista enemmän kuin alipäällystö- tai päällystöopinnoista	☐	☐	☐	☐
Minulla on jo tiedossa tietyt kurssit tai opinnot, joihin pyrin aikanaan	☐	☐	☐	☐

8. Valitse itseäsi parhaiten kuvaava vaihtoehto

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Uskon työskenteleväni poliisissa viiden vuoden kuluttua	☐	☐	☐	☐
Olen kiinnostunut jatko-opinnoista sen takia, että uskon niiden tukevan uraani poliisissa	☐	☐	☐	☐
Uskon työllistyväni nopeasti valmistumisen jälkeen	☐	☐	☐	☐

9. Uskon hyötyväni jatko-opinnoista urallani?

- Kyllä uskon
- En usko

10. Jos vastasit kyllä, miten uskot hyötyväsi?

11. Onko sinulla jokin tietty syy, joka motivoi jatkamaan opintoja?

Kyllä

Ei

12. Jos vastasit kyllä, mikä sinua motivoi?

13. Mistä kursseista tai opinnoista olet kiinnostunut?

14. Valitse itseäsi parhaiten kuvaava vaihtoehto

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin samaa mieltä
Opiskelu ei ole minua varten	☐	☐	☐	☐
Opinnot Poliisiammattikorkeakoulussa olivat liian työläät	☐	☐	☐	☐
En näe hyötyväni jatko-opinnoista	☐	☐	☐	☐
Olen urallani siinä, missä haluan olla	☐	☐	☐	☐

15. Onko jokin muu syy, miksi et ole kiinnostunut jatko-opinnoista?

16. Vapaa sana aiheeseen liittyen

17. Jos haluat osallistua lahjakortin arvontaa, voit jättää sähköpostiosoitteesi tähän. Tietoa ei käytetä muuhun kuin arvontaan, eikä sitä voi yhdistää annettuihin vastauksiin.

Sähköposti